

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215198
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2116215198.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcov: 1. M. R., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 2. V. R., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 3. C. R., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 4. U. R., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 5. R. F., nar. XX.XX.XXXX, T. XXXX/XX, M., 6. H. S., nar. XX.XX.XXXX, T. XXXX/XX, M., 7. T. Q., nar. XX.XX.XXXX, R. XXXX/XX, L., 8. J. Q., nar. XX.XX.XXXX, R. XXXX/XX, L., 9. R. V., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 10. M. V., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 11. J. N., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 12. X. N., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 13. K. F., nar. XX.XX.XXXX, VI. Z. XX, M., 14. Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 15. C. S., nar. XX.XX.XXXX, V. XX, 16. L. N., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 17. H. N., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 18. Y. T., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 19. Y. T., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 20. X. T., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 21. H. F., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 22. I. F., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 23. Y. G., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 24. Y. G., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 25. C. V., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 26. A. E., nar. XX.XX.XXXX, gen. J. XXXX/XX, M., 27. Y. S., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 28. U. S., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 29. U. U., nar. XX.XX.XXXX, R. V. XXXX/XX, T., 30. Y. L., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 31. U. Q., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 32. C. Q., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 33. V. Q., nar. XX.XX.XXXX, F. XXX, 34. Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 35. F. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 36. Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO: 00 175 480, L. van Beethovena 26, Trnava, 37. R. H., nar. XX.XX.XXXX, Na U. XX/XX, T. - T. N., 38. R. J., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 39. E. J., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 40. Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO: 00 175 480, L. van Beethovena 26, Trnava, 41. Y. A., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 42. S. T., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 43. H. T., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 44. L. Y., nar. XX.XX.XXXX, L. XXXX/XX, T., 45. X. Y., nar. XX.XX.XXXX, L. XXX, 46. N. W., nar. XX.XX.XXXX, gen. J. XXXX/XX, M., 47. F. K., nar. XX.XX.XXXX, R. XXXX/XX, M., 48. R. V., nar. XX.XX.XXXX, gen. J. XXXX/XX, M., 49. K. H., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 50. U. Q., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 51. E. Q., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 52. C. V., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 53. Y. V., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 54. E. M., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 55. Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 56. H. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 57. U. M., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 58. F. M., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 59. H. S., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 60. V. Q., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 61. A. W., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 62. C. Y., nar. XX.XX.XXXX, V. XX, 63. A. V., nar. XX.XX.XXXX, Y. XX, 64. C. U., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 65. Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 66. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 67. R. F., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 68. Y. F., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 69. T. F., nar. XX.XX.XXXX, M. J. XXXX/XX, M., 70. C. F., nar. XX.XX.XXXX, A. XX, M., 71. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 72. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 73. Y. F., nar. XX.XX.XXXX, Q. XXXX/XX, M., 74. M. C., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 75. R. C., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 76. M. G., nar. XX.XX.XXXX, V. XXXX/XX, Y., 77. Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO: 00 175 480, L. van Beethovena 26, Trnava, 78. R. L., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 79. N. U., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 80. E. H., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 81. A. H., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 82. R. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XX, M., 83. R. U., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 84. Y. U., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 85. H. I., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 86. Y. I., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 87. Y. F., nar. XX.XX.XXXX, G. XXX/XX, U., 88.

A. U., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 89. T. U., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 90. C. Y., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 91. M. X., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 92. R. X., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 93. T. V., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 94. Y. V., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 95. A. Q., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 96. E. Q., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., 97. T. Q., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XXX, M., žalobcovia v 1.-97. rade zastúpení: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 662 291, Mliekarenská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, proti žalovanej: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, Hodžova 11, 010 11 Žilina, zastúpenej advokátskou kanceláriou: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., IČO: 36 853 186, Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 11C/25/2017-598 zo dňa 20.10.2020 vo výrokoch II. a III., takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výrokov II. a III. **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovanej **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. konanie v časti o zaplatenie sumy 88,13 Eur zastavil, vo výroku II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku III. vyslovil, že žalovaná má voči žalobcom v 1. - 97. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie prvoinštančný súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 52 ods. 1 a 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 4 písm. i), ods. 5, ods. 12, § 53a ods. 1, § 451 ods. 1 a 2, § 488 a § 489 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj len OZ), § 497 a § 502 ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj len OBZ), § 1 ods. 2 písm. a), § 2 písm. a) a b) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj len ZoSÚ), § 24a zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 8b ods. 1, 3, § 9 ods. 2, 7 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej aj len ZoVB), § 290 a § 298, ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len CSP).

3. Pokiaľ ide o otázku oprávnenosti právneho zástupcu zastupovať žalobcov pri podaní predmetnej žaloby, súd prvej inštancie uviedol (ods. 38. odôvodnenia preskúmaného rozsudku), že táto bola (po pôvodnom zastavení konania v časti týkajúcej sa žalobcov s výnimkou správcu ako vlastníka) s kladným záverom vyriešená uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/25/2020-521 zo dňa 30.06.2020 (výrok II.). V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol právny názor, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, a síce že „odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že správca nie je v prejednávanej veci priamym zákonným zástupcom vlastníkov bytov v zmysle § 8b ods. 1 ZoVB v znení účinnom do 31.10.2018, keď dáva do pozornosti aj vyššie uvedený právny názor ústavného súdu (v uznesení sp. zn. I.ÚS 428/2019 zo dňa 29.10.2019), ktorý taktiež konštatoval, že vymáhanie pohľadávky z úverového záväzku spadá pod výkon správy bytového domu, nakoľko vymáhanie pohľadávky vzniknutej z úverovej zmluvy uzatvorenej so žalovaným za účelom získania úveru na zateplenie bytového domu žalobcov (jeho modernizáciu) v širšom slova zmysle súvisí so správou bytového domu žalobcov“.

4. Prvoinštančný súd pokračoval (ods. 39. odôvodnenia preskúmaného rozsudku), že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná - banka ako veriteľ (pod obchodným menom Dexia banka Slovensko a.s.) a vlastníci bytov v bytovom dome na ul. A. XXX-XXX v M., v zastúpení správcu ako zákonným zástupcom, ako dlžníci, uzavreli dňa 16.12.2008 Zmluvu o termínovanom úvere č. 06/100/08, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 1.810.000,- Sk (60.080,99 eur) za účelom obnovy bytového domu. V konaní sa žalobcovia domáhali vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaná zvýšila od 15.12.2011 úrokové rozpätie z 1,75% p.a. na 2,50% p.a., a to podľa žalobcov na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Suma bezdôvodného obohatenia mala predstavovať spolu sumu 2.251,08 eura, z toho suma 1.521,53 eura ako bezdôvodné obohatenie za obdobie od 20.12.2011

do 30.06.2016, suma 467,51 eura ako bezdôvodné obohatenie za obdobie od 01.07.2016 do 22.06.2018 a suma 262,04 eura ako bezdôvodné obohatenie za obdobie od 01.07.2018 do 31.12.2019. Nebolo pritom sporným, že úver bol splácaný v zmysle prehľadu splátok úveru na č.l. 401 spisu.

5. Vlastníci bytov uzatvorili s bytovým družstvom v zmysle § 8a ZoVB zmluvu o výkone správy, predmetom ktorej je obstarávanie služieb a tovaru, ktorými správca zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome činnosti uvedené v zákone o vlastníctve bytov. V zmysle ustanovenia § 8b ods. 1 ZoVB (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) je správca povinný vykonávať správu domu samostatne v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a na ich účet. Podľa § 9 ods. 2 ZoVB právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Uzatvorením úverovej zmluvy týkajúcej sa bytového domu preto práva a povinnosti z právneho úkonu vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (ods. 40. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

6. Pokiaľ ide o charakter uzavretej zmluvy o úvere prvoinštančný prvoinštančný súd skonštatoval, že ju uzavrel správca z titulu svojho oprávnenia vyplývajúceho mu zo znenia § 8b ods. 1 ZoVB (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), ako aj zo znenia článku III. Zmluvy o výkone správy č. 181 pre bytový dom A. XXX, XXX, XXX, M.. Je však nepochybné, že dlžníkmi z úverovej zmluvy sú jednotliví vlastníci bytov v predmetnom bytovom dome, tak ako to vyplýva aj zo súčasného znenia § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch, kým správca je ich zákonným zástupcom. Právny vzťah založený zmluvou o úvere je tak právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ). Žalovaná pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupovala ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania. Daný úver pritom bol poskytnutý v súvislosti s obnovou bytového domu, a teda za účelom zveľadenia majetku fyzických osôb - spotrebiteľov. Na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, subjektom základného hmotnoprávneho vzťahu s bankou nebol správca bytového domu, ale jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat legi generali, súd vyhodnotil zmluvný vzťah podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Hoci teda v prípade zmluvy o termínovanom úvere nejde s poukazom na § 1 ods. 2 písm. a) zák.č. 258/2001 Z.z. (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) o zmluvu o spotrebiteľskom úvere (pozn.: v súčasnosti uvedené vylučuje § 1 ods. 3 písm. r) zák.č. 129/2010 Z.z.), vzťah medzi vlastními bytov ako dlžníkmi a bankou ako veriteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľský vzťah v zmysle Občianskeho zákonníka (ods. 41. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

7. K námietke žalovanej o nedostatku právomoci súdov SR rozhodovať spor medzi stranami s poukazom na rozhodcovskú doložku obsiahnutú v bode 15.11. zmluvy o termínovanom úvere, súd mal za to, že je daná právomoc súdu konať v uvedenej veci, a to s prihliadnutím na to, že predmetnú rozhodcovskú doložku súd považoval za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1 OZ. Poukázal na to, že rozhodcovský súd s uvedeným názvom „Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk“ v čase vzniku úverového vzťahu neexistoval (viď Základné informácie na č.l. 162), z ktorého dôvodu je uvedené dojednanie nezrozumiteľné, a preto neplatné podľa § 37 ods. 1 OZ. Zároveň, rozhodnutím Zhromaždenia členov Slovenskej bankovej asociácie došlo medzičasom k zrušeniu Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie ku dňu 01.01.2019. Navyše, súd poukázal na ustanovenie § 3 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd, pričom dodávateľ sa môže účinne dovolávať nedostatku právomoci súdu, iba ak vo veci už skôr začalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie, čo preukázané nebolo. Vzhľadom na všetko uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že tu nie je prekážka konania spočívajúca v nedostatku jeho právomoci a spor prejednal (ods. 42. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

8. Pokiaľ ide o miestnu príslušnosť Okresného súdu Trnava, podľa súdu prvej inštancie táto bola daná ustanovením § 87 písm. f) zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v znení účinnom do 30.06.2016), v zmysle ktorého popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom vlastníci bytov ako žalobcovia sú spotrebiteľmi s trvalým pobytom prevažne v obvode tunajšieho súdu. Na uvedenom nič

nemení to, že v konaní sa neuplatňuje nárok na plnenie zo zmluvy, ale uplatňuje sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tento nárok so spotrebiteľskou zmluvou nepochybne priamo súvisí. Zároveň súd poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 11NcC/3/2017-136 zo dňa 23.02.2017, ktorým bolo konštatované, že miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je Okresný súd Trnava, ktorým rozhodnutím je súd viazaný v zmysle § 43 ods. 2 veta posledná CSP (ods. 43. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

9. K námietke o nedostatku právomoci súdu a k námietke miestnej nepríslušnosti OS Trnava poukázal súd aj na skutočnosť, že prejednávaná vec bola po vydaní pôvodného zastavujúceho uznesenia predmetom odvolacieho konania. Odvolací súd pritom nepochybne skúmal procesné podmienky konania, ako aj miestnu príslušnosť tunajšieho súdu (§ 161 ods. 1, § 5 ods. 1, § 41 CSP), avšak nekonštatoval nedostatok právomoci alebo miestnej príslušnosti, preto možno mať za to, že aj odvolací súd dospel k záveru, že je daná právomoc súdu a miestna príslušnosť tunajšieho súdu (ods. 44. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

10. Súd prvej inštancie pokračoval, že pokiaľ ide o subjekt, ktorý je oprávneným žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia, týmto nie je len správca (hoci nárok bude príjmom fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu), k čomu poukázal na nález Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 302/2019-44 zo dňa 20.02.2020, v ktorom ústavný súd uviedol, že „z uvedeného nazerania na hmotnoprávne a procesné postavenie vlastníkov bytov, ako aj správcu v posudzovanej veci vyplýva, že nositeľmi hmotného práva, o ktorom sa koná, boli podľa predošlej, ako aj aktuálnej právnej úpravy vlastníci bytov, správca vždy bol a je len zástupcom. Zmenou právnej úpravy správca len nadobudol procesné právo (popri vlastníkoch bytov ako nositeľoch hmotných práv) tento hmotnoprávny nárok vlastníkov bytov uplatňovať vo vlastnom mene (ods. 45. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

11. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v prejednávanej veci žalobcovia svoj nárok uplatnený žalobou skutkovo vymedzili tak (a taktó ho urobili predmetom posúdenia súdom), že ide o bezdôvodné obohatenie žalovanej získané na úkor vlastníkov bytov tým, že žalovaná zvýšila úrokové rozpätie na základe neplatného ustanovenia (bod 5.5. zmluvy), ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Okrem žaloby súd poukázal na repliku zo dňa 27.03.2017 (č.l. 154), kde žalobcovia výslovne uviedli, že podstatou sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia, o ktoré sa žalovaná obohatila na úkor žalobcov ako spotrebiteľov v dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. že predmetom konania je neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej sa žalovaná bezdôvodne obohatila (ods. 47. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

12. Pokiaľ ide o znenie bodu 5.5. zmluvy, súd ho (napriek dodatočnej námietke žalobcu po prvom pojednávaní, a to v podaní zo dňa 16.10.2019 - č.l. 342) považoval za určité a zrozumiteľné, a teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 OZ a contrario). Zo znenia bodu 5.5. zmluvy, za použitia interpretačných pravidiel v § 35 ods. 2 OZ, vyplýva, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, pričom zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta. Rating klienta predstavuje interné hodnotenie banky a hovorí o schopnosti splácať dlhy, pričom konkrétne hodnotiace postupy sú súčasťou know-how banky alebo ratingovej agentúry a preto ich podrobnosti nebývajú zverejňované (vid'. [sk.wikipedia.org/wiki/Bonita_\(financie\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Bonita_(financie))). Zároveň je potrebné brať do úvahy aj skutočnosť, že kontraktácia prebiehala medzi dvoma právnickými osobami, pričom správca ako profesionál v danej oblasti má mať dostatok vedomostí na porozumenie obsahu zmluvných dojednaní. Uvedené znenie ustanovenia zmluvy je tak s poukazom na jeho formuláciu zrozumiteľné a určité. Pojem „miera rizika klienta“ sa pritom nepoužíva len v uvedenom bode 5.5., ale aj v bode 5.7. zmluvy, ktorý rieši možnosť prehodnotenia miery rizika na žiadosť klienta. Z uvedeného ustanovenia 5.5. je zrejmé, že správca si bol vedomý toho, že banka môže jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu v prípadoch uvedených v ustanovení. Tejtó vedomosti zodpovedalo jazykové vyjadrenie ustanovenia, predchádzajúce rokovania banky a správcu o uzavretí zmluvy vrátane pripomienkovania, ako aj následné správanie sa, keď správca nakoniec aplikáciu uvedeného ustanovenia zo strany banky akceptoval. Súd poukázal na to, že pri skúmaní platnosti a určitosti zmluvy je potrebné preferovať výklad v prospech jej platnosti, pričom odkázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 640/2014 zo dňa 01.04.2015, v zmysle ktorého „úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom

občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu.“ Zrozumiteľnosť a určitosť ustanovenia bodu 5.5. zmluvy vyplýva aj z dokazovania výsluchom svedka Ing. S. I., ktorý bol prokuristom správcu v čase uzatvorenia zmluvy a zmluvu, ako aj viaceré iné zmluvy o úvere počas vykonávania funkcie prokuristu (podľa OR SR v období od 26.08.1994 do 01.02.2014) podpísal. Z výpovede tohto svedka (rub č.l. 590 a nasl.) vyplýva, že: s Dexiou bol uzavretý väčší počet zmlúv; zúčastňoval sa rokovaní pred uzavretím týchto zmlúv; s prvými zmluvami sa viacej pohrali, dohadovali sa o úverových podmienkach, o výške úrokov, bolo viacej jednaní na prvých zmluvách, tie ostatné boli opisy predchádzajúcich zmlúv, týmto sa toľko nevenovali; kdesi získali nejaký úspech, ale väčšinou ťahali za kratší koniec; bol samozrejme aj právnik, ktorého mali na zmluvy, mal pripomienky, ktoré potom prednášali; čítal celú zmluvu, boli im vysvetlené ustanovenia na tých jednaniach, veci ktoré im neboli jasné, rozporovali alebo o nich diskutovali a si ich ozrejmovali. Svedok na otázku, či pred podpisom zmlúv považoval nejaké ustanovenie zmluvy za neurčité, uviedol, že si vysvetlili problémové veci, takže nie. Z uvedeného vyplýva, že za účelom uzatvorenia zmluvy o úvere prebehol vždy riadny kontraktačný proces, pripomienkovanie zmluvy sa zo strany správcu udialo za pomoci právnika, pričom po kontraktačnom procese nezostalo žiadne ustanovenie zmluvy neurčité. Zároveň súd poukázal aj na vyjadrenie žalobcov v replike zo dňa 27.03.2017 (č.l. 154), kde uviedli, že predmetom konania nie je sporná neurčitosť, vážnosť alebo zrozumiteľnosť dotknutého článku (a preto vyjadrenia žalovanej týkajúce sa výkladu právnych úkonov považujú za nadbytočné), ale predmetom konania je neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej sa žalovaná bezdôvodne obohatila. Z uvedeného vyplýva, že pôvodne žalobcovia určitosť predmetného ustanovenia ani nespochybňovali (ods. 48. a 49. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

13. Žalobcovia v konaní svoj nárok odôvodnili tým, že žalovaná získala bezdôvodné obohatenie plnením na základe neplatného ustanovenia bodu 5.5. zmluvy, ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to s poukazom na stanovisko Národnej banky Slovenska zo dňa 28.04.2016 (č.l. 47) a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.02.2016 (č.l. 155). Pokiaľ ide o stanovisko Národnej banky Slovenska (NBS), súd poukázal na skutočnosť, že NBS sa v stanovisku (ktoré pre súd ani nie je záväzná) žiadnym spôsobom nevyjadruje k citovanému bodu 5.5. zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1. zmluvy (uplatnenie sankčného zvýšenia), na základe ktorého ustanovenia však k zvýšeniu úrokového rozpätia v tu prejednávanvej veci neprišlo. Pokiaľ ide o vyššie uvedený rozsudok Krajského súdu v Žiline, tento bol zrušený rozhodnutím Najvyššieho súdu SR a následne Krajský súd v Žiline opätovne rozhodol obdobným rozsudkom sp.zn. 7Co/13/2018 zo dňa 18.04.2018. Rozhodnutie Krajského súdu v Žiline je však na tu prejednávanú vec neaplikovateľné, keďže vychádza z iných skutkových okolností. Predovšetkým, v uvedenom konaní nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá za účelom obnovy bytového fondu, v ktorej by ako dlžníci vystupovali vlastníci bytov zastúpení správcou; v uvedenom konaní bola posudzovaná zmluva o poskytnutí úveru s odkladacou podmienkou, do splnenia ktorej sa poskytnutý úver nepovažoval za hypotekárny (t.j. iný typ úverového produktu), v ktorej ako dlžníci vystupovali obyčajné fyzické osoby bez zastúpenia, a teda išlo o iný typ zmluvy ako v tu prejednávanvej veci, s iným počtom ustanovení. Naviac, znenie bodov 4.6. a 5.5. ani nie je totožné, keďže je inak definovaná zmena miery rizika klienta. Vzhľadom na uvedenú odlišnosť skutkových okolností oboch prípadov a odlišné znenie dojednaní zmlúv nie je možné automaticky prihliadať na to, že Krajským súdom v Žiline bolo určené, že ustanovenie bodu 4.6. zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/589/05 zo dňa 29.09.2005 je neprijateľnou podmienkou a je neplatné, t.j. nie je možné aplikovať ustanovenie § 53a ods. 1 OZ. Obdobne to platí aj o rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/471/2015 zo dňa 28.06.2016 (ods. 50. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

14. Žalobcovia v žalobe označili ustanovenia bodu 5.5. a bodu 12.1.1.1. zmluvy za neprijateľné zmluvné podmienky, a preto neplatné. K bodu 12.1.1.1. zmluvy súd uvádza, že na základe uvedeného ustanovenia nedošlo k zvýšeniu úrokového rozpätia, a preto je posudzovanie jeho prijateľnosti alebo neprijateľnosti ako zmluvnej podmienky nadbytočné, keďže aplikácia sankčnej úrokovej sadzby nie je predmetom tohto konania. Okrem toho, žalobcovia vo svojich ďalších podaniach (zo dňa 27.03.2017, 16.10.2019 a 24.02.2020) poukazovali na ustanovenie § 298 ods. 1 CSP (a teda aby súd aj bez návrhu vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky) práve a len vo vzťahu k bodu 5.5. zmluvy (ods. 51. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

15. Z vykonaného dokazovania navrhnutého žalovanou, a to z výsluchu svedka Ing. S. I. (rub č.I. 590 a nasl.), mal prvoinštančný súd za preukázané, že uzatváranie zmlúv so žalovanou prebiehalo takým spôsobom, že pred uzatvorením prvých zmlúv bolo viacero rokovaní, na ktorých sa dohadovali o úverových podmienkach, kdesi získali nejaký úspech, väčšinou ťahali za kratší koniec, pričom na zmluvy mali právnik, ktorý mal pripomienky (JUDr. Y. - predseda predstavenstva) a tieto potom prednášali. Z výpovede svedka Ing. I. tiež vyplýva, že mal zmluvu o úvere vždy k dispozícii, pretože vlastníci bytov sa podľa jeho výpovede mali možnosť oboznámiť sa s ňou u správcu. Z uvedeného vyplýva, že znenie každej úverovej zmluvy bolo predmetom dojednávania banky a správcu, pričom správca mal pri kontraktačnom procese aj pomoc práva znalejšej osoby. Je bez významu, či boli pripomienky zásadné alebo minimálne, rozhodujúce je že zmluva bola pripomienkovaná a na niektoré pripomienky bolo pri jej uzatváraní prihliadnuté. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade danej zmluvy o úvere nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca (ktorý je odborne spôsobilou osobou) mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, a to aj za pomoci právnik. Skutočnosť, že sa znenie ustanovení neskôr dojednaných zmlúv väčšinou zhodovalo so znením ustanovení skorších zmlúv, nie je daná jednostranným pôsobením banky, ale zhodnou vôľou banky a správcu pri procese kontraktácie, a preto nejde o formulárové zmluvy, i keby sa niektoré ich ustanovenia zhodovali. Rozhodujúce je, že kontraktačný proces prebehol medzi žalovanou ako bankou a správcu, ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť. Skutočnosť, že si svedok nepamätal rok uzatvárania zmlúv nie je dôvodom, aby nebola akceptovaná ako hodnoverná jeho výpoveď ohľadom spôsobu a priebehu kontraktácie. Vzhľadom na skutočnosť, že svedok vykonával funkciu prokuristu v období 20 rokov, pričom s výkonom funkcie skončil pred 6 rokmi, je pochopiteľné, ak sa nevie vyjadriť k časovým okolnostiam uzavretia zmlúv. Pokiaľ ide o pomoc právnik pri kontraktačnom procese, z výpovede svedka Ing. I. vyplýva, že právnikom, ktorý pripomienkoval zmluvy bol predseda predstavenstva JUDr. Y., ktorý istý čas pracoval ako vedúci právneho oddelenia v Poľnobanke. Ak aj svedok spomenul JUDr. L. vo svedeckej výpovedi až v tu prejednávanej veci, vysvetlil, že išlo o právnik správcu, ktorý sa ale vyjadroval len formálne, kým konkrétne veci so zmluvami riešil JUDr. Y., čo žiadnym spôsobom nespochybňuje hodnovernosť výpovede svedka (ods. 54. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

16. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že spotrebiteľia mali prostredníctvom správcu (za pomoci práva znalejšej osoby) možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, zmluvné podmienky tak boli individuálne dojednané, a preto žiadnu z nich (a teda ani bod 5.5. zmluvy) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Okrem toho súd poukazuje na skutočnosť, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde ani vtedy, ak ide o cenu plnenia, pričom v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia. Súd tiež dodáva, že za istých podmienok aj ustanovenie § 53 ods. 15 písm. a) OZ (účinné od 01.06.2010) umožňuje jednostranné zvýšenie úrokovej sadzby zo strany dodávateľa a nepovažuje ho za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i) OZ. Odhliadnuc od uvedeného, ustanovenie bodu 5.5. zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť, úrokovú sadzbu), a preto tu chýba značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ods. 55. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

17. Žalobcovia skutkovo vymedzili predmet konania tak, že namietali aplikáciu bodu 5.5. zmluvy s odôvodnením, že ide o neplatné ustanovenie pre neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobcovia tiež tvrdili (v replike na č.I. 153), že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedeli až zo stanoviska NBS zo dňa 28.04.2016. Z uvedeného tvrdenia žalobcov potom nevyhnutne vyplýva, že do uvedeného dňa žalobcovia nepovažovali plnenie žalovanej vo forme zvýšeného úroku za neoprávnené (ods. 56. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

18. Súd prvej inštancie pokračoval, že v konaní pritom bolo z výsluchu svedka Ing. S. I. (č.I. 591 a nasl.), ktorý bol prokuristom správcu v období od 26.08.1994 do 01.02.2014 a oprávneným konať vo veciach týkajúcich sa úverových zmlúv, preukázané, že správca vedel o zvýšení úrokového rozpätia už v čase jeho zvýšenia, toto zvýšenie bolo predmetom rokovaní so žalovanou, pričom nakoniec správca zvýšenie úrokového rozpätia akceptoval (z výpovede svedka: myslí si, že fixná úroková sadzba nebola; žalovaná zmenila úrokovú sadzbu na úveroch asi v roku 2012, keď Dexiu kúpila finančná skupina; myslí si, že správca vedel o zvýšení ihneď, bolo to vidieť na výpisoch na platbách; bolo niekoľko jednaní ohľadne výšky týchto úrokov, aj argumentovali, že nesúhlasia s tým, ale neboli úspešní; presne si už nepamätá, či im to oznámili, že sa takéto čosi bude diať, ale rozhodujúce bolo, že to videli na výpisoch; nevie

teraz povedať, či im avizovali a potom to videli; museli sa s tým nejako vysporiadať; niektoré domy prešli z Dexie do inej banky, úver splatili a mali úver v ďalšej banke, ktorá bola výhodnejšia; rokovani po zvýšení úrokového rozpätia sa zúčastňoval on poprípade s ekonomickou námesníčkou; nechceli byť rebelanti, aby neboli zablokované ďalšie úvery; boli aj také názory, aby neplatili zvýšenú mesačnú splátku, to si nedovolili, aby nevystúpili ako neplatiči). Z uvedeného potom vyplýva, že správca, hoci najprv so zvýšením úrokového rozpätia nesúhlasil, nakoniec zvýšenie úrokového rozpätia akceptoval a úvery boli ďalej splácané aj pri zvýšenom úroku. Bolo tak preukázané, že správca vedel o aplikácii bodu 5.5. zmluvy od začiatku jeho použitia a voči tomuto postupu po rokovaníach so žalovanou už nenamietal, hoci mal viacero možností v spolupráci s vlastníkmi bytov riešiť situáciu inak (nesplácanie úveru alebo jeho splácanie len do výšky pôvodného úroku; predčasné splatenie úveru; prechod do inej banky; uplatnenie bodu 5.8. zmluvy) (ods. 57. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

19. Súd dodal, že čo sa týka oznámenia zvýšenia úrokového rozpätia, s poukazom na znenie bodu 5.5. dodatku, ani prípadné neoznámenie zvýšenia by nebolo dôvodom neúčinnosti alebo neplatnosti zvýšenia. Zvýšenie úrokového rozpätia však bolo žalobcovi oznámené, a to Oznámením o zmene úrokového rozpätia zo dňa 01.12.2011 (č.l. 12), ktoré sami žalobcovia priložili k žalobe so skutkovým tvrdením v žalobe, že žalovaná toto oznámenie zaslala žalobcovi, ktoré skutkové tvrdenie žalovaná nepoprela. Žalovaná predložila tiež kópiu Podacieho háрку (č.l. 323), z ktorého vyplýva, že dňa 01.12.2011 bola podaná na poštovú prepravu zásielka pre správcu. Podací hárok samozrejme nie je dokladom o doručení, ale preukazuje odoslanie zásielky správcovi. Hoci podacia pečiatka nie je úplne čitateľná, je zrejme, že sa na listine nachádza a nič z listiny nevzbudzuje pochybnosti o jej autenticite. Súd tiež poukázal na výpoveď svedka Ing. V. (č.l. 388), ktorý uviedol, že keď išlo viac oznámení, išli v jednej obálke, čo vysvetľuje, prečo žalovaná preukazuje odoslanie viacerých oznámení jedným podacím hárkom. Je bez významu, že správca nedisponuje údajom v knihe došlej pošty, že by čokoľvek bolo doručené od žalovanej v decembri 2011, ale rozhodujúce je, že spolu so žalobou uvedené oznámenie predložil, čo preukazuje, že mu doručené bolo. Súd mal za to, že v spojení s Podacím hárkom a výpoveďou svedka Ing. V. možno mať za preukázané, že list bol s prihliadnutím na obvyklú dobu prepravy reálne doručený správcovi najneskôr do jedného týždňa po jeho spísaní a odoslaní, t.j. v prvom týždni mesiaca december 2011. Okrem toho, v zmysle bodu 13.2.3. zmluvy o úvere sa zásielka doručovaná doporučenou poštou považuje za doručenú tretí kalendárny deň po dni odoslania, v tomto prípade dňa 04.12.2011, t.j. pred dňom zvýšenia. Predovšetkým súd poukazuje na skutočnosť, že uvedený list bol priložený k žalobe, t.j. správcovi bol preukázateľne doručený, pričom v žalobe ani neskôr nebolo uvádzané žiadne skutkové tvrdenie o dátume jeho doručenia. Súd tiež poukázal na výpoveď svedkyne Ing. N. F. (č.l. 386), ktorá potvrdila, že našli k niektorým bytovým domom doručené oznámenia o zmene úrokového rozpätia. Svedkyňa sa pritom nemohla hodnoverne vyjadriť k spôsobu doručovania oznámení v roku 2011, keďže podľa jej vlastnej výpovede sa vie k tomu vyjadriť až od obdobia, keď do toho vstúpila, t.j. od roku 2014. Ak žalobcovia neskôr v konaní začali spochybňovať doručenie oznámenia správcovi, súd považoval takýto postup za účelový, a to z dôvodu vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej. Žalobcovia spochybňovali pravosť podpisu svedka Ing. V. na listine, avšak svedok uznal podpis za vlastný (na rube č.l. 387) s tým, že ak sa podpis nezhoduje s inými jeho podpismi, je tomu tak z dôvodu zmeny podpisového vzoru. Pokiaľ ide o námietku neurčitosti uvedeného oznámenia vznesenú žalobcami, nie je zrejme, od absencie akých zákonných náležitostí žalobcovia neurčitost' oznámenia odvodzovali. Zároveň zo svedeckej výpovede Ing. V. (č.l. 387) vyplýva, že správca bol pred doručením listu o zmene úrokového rozpätia informovaný na osobnom rokovaní a až následne mu bol zaslaný list, v ktorom sa oznámilo, ktorých úverov sa týka zvyšovanie, a teda k oznámeniu zvýšenia úrokového rozpätia došlo aj ústne. Svedok Ing. I. (č.l. 592) pritom pri výsluchu nevylúčil, že im bolo predtým oznámené, že k zvýšeniu úrokového rozpätia dôjde, keď uviedol, že si to presne nepamätá. Ústne prerokovanie zvýšenia úrokového rozpätia preukazuje aj list Zvýšenie úrokového rozpätia zo dňa 08.06.2011 (č.l. 331), ktorý podľa nepopretého skutkového tvrdenia žalovanej predložila protistrana spolu so žalobou v konaní sp.zn. 11C/42/2017, a v ktorom sa uvádza, že k zvýšeniu úrokového rozpätia dochádza na základe predchádzajúcich spoločných rokovaní k problematike zvýšenia úrokového rozpätia podľa bodu 5.5. úverových zmlúv (ods. 58. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

20. K výsluchu svedka Ing. I. súd prvej inštancie dodal, že keďže v čase jeho plánovaného výsluchu na pojednávaní došlo k zhoršeniu situácie v súvislosti s pandemiou koronavírusu a pojednávanie v danom období boli plošne zrušené, v záujme plynulosti konania (keď nebolo možné ani predvídať ďalší vývoj) súd uprednostňoval výpoveď svedka písomne, k čomu začal vykonávať procesné úkony. Žalobcovia s písomnou výpoveďou svedka nesúhlasili a trvali na jeho vypočutí na pojednávaní (podanie

zo dňa 25.04.2020 na č.l. 475). Keďže v ďalšom období už možnosť pojednávať nebola obmedzená, súd uprednostnil výsluch svedka na pojednávaní. Následne žalobcovia v podaní zo dňa 19.08.2020 (č.l. 540) spochybňovali výpoveď svedka Ing. I. (ešte pred jej uskutočnením), keď zároveň označovali výpovede svedkov Ing. V. (navrhnutý práve žalobcami) a Ing. I. za rozporuplné a protichodné a vzhľadom na ich priateľský vzťah za zakrývajúce skutočný stav a priebeh udalostí (ods. 59. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

21. S poukazom na rozhodnutie NS ČR z 27.10.2010, sp. zn. 30Cdo/3577/2008, mal súd prvej inštancie za to, že výpovede oboch svedkov je možné považovať za vierohodné, keď výpovede svedkov si neodporovali v podstatných okolnostiach a neboli ani v rozpore s ostatnými dôkazmi. Hoci svedkovia boli v minulosti zamestnancom žalovanej (Ing. V.) a prokuristom správcu (Ing. I.), v súčasnosti k nim nie sú v žiadnom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti a nemajú žiaden záujem na výsledku konania. Zároveň súd prihliadol na prirodzené správanie sa svedkov pri výpovediach, kedy vypovedali plynulo a presvedčivo. Žalobcovia ani nekonkretizovali, v čom majú byť výpovede svedkov protichodné a rozporuplné, pričom tieto sa (vychádzajúc z predložených zápisníc č.l. 545-582) nevykajú z rámca výpovedí v iných konaniach. V konaní nebol preukázaný ani žalobcami tvrdený priateľský vzťah medzi svedkami Ing. V. a Ing. I., keď svedok Ing. I. označil vzťah za dobrý po pracovnej stránke, s tým, že niekedy to pri rokovaní zaškrípalo (ods. 61. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

22. K dôvodnosti použitia bodu 5.5. zmluvy súd odkázal na výpoveď svedka Ing. V., ktorý uviedol (rub č.l. 386), že raz ročne sa robil monitoring každého klienta na základe predložených podkladov od BD a tento monitoring išiel na centrálu; bolo im prezentované, že na základe zmeny refinančných nákladov banky a zhoršenia ekonomických nákladov bolo treba upraviť úrokovú sadzbu; prezentované im to bolo tak, že vo finančnej kríze došlo k rapídnejmu zníženiu základnej úrokovej sadzby, ktorú predstavoval EURIBOR z 5% na 2% potom na 1%, potom na mínus, to boli finančné náklady a zhoršenie ekonomickej situácie bolo spôsobené tým, že strašne stúpila nezamestnanosť a väčšina vlastníkov mali nad 55 rokov, stúplo riziko nesplácania. Dôvodom zmeny úrokového rozpätia tak bol podľa svedka zhoršený rating klienta, čo bolo dané tým, že stúpila nezamestnanosť, väčšina vlastníkov bytov bola nad 55 rokov, čím stúplo riziko nesplácania úveru. Uvedené je v súlade so skutočnosťou, že je všeobecne známe, že v druhej polovici roka 2011 sa prehĺbila tzv. dlhová kríza v eurozóne a došlo k spomaleniu resp. k poklesu ekonomického rastu (viď. napr. Výročná správa Európskej centrálnej banky za rok 2011 zverejnená na stránke Q.) a nešlo o obdobie hospodárskeho rastu ako sa mylne domnievajú žalobcovia. V uvedenom období sa pritom miera rizika dlžníkov zhoršila vo všeobecnosti a zvýšilo sa riziko nesplácania úverov. Od 01.01.2009 bol BRIBOR (Bratislava Interbank Offered Rate) nahradený sadzbou EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate), pričom podľa výpovede svedka Ing. V. (č.l. 387) došlo k jej výraznému zníženiu, čím sa stala pôvodná úroková sadzba s ohľadom na určený rating klienta neadekvátnou. Súd dodal, že skutočnosť, že zmluva umožnila žalovanej zmenu úrokového rozpätia, nesúvisí so zmenou majiteľa spoločnosti žalovanej v roku 2011, ale s dojednaním bodu 5.5. v čase uzatvorenia zmluvy v roku 2008. Čo sa týka spochybňovania výpovede svedka Ing. V. žalobcami, predovšetkým súd poukázal na to, že ide o svedka, ktorého výsluch navrhli práve žalobcovia. Z predložených zápisníc z pojednávaní v iných veciach (č.l. 545-582) pritom nevyplýva, že by svedok vypovedal v rozpore s tým, čo vypovedal v tomto konaní, keďže ako hlavný dôvod zvýšenia úrokového rozpätia uviedol zhoršenie ratingu klienta a zvýšenie rizika nesplácania úverov, pričom v tu prejednávanej veci uviedol, že iba v roku 2014 išlo o prípady porušenia povinností klienta (č.l. 388). V tu prejednávanej veci teda došlo k zmene miery rizika klienta z dôvodu zmeny ratingu klienta, čím sa naplnil jeden z dôvodov, ktorý si banka a správca ako dôvod jednostrannej zmeny úrokového rozpätia dojednali v bode 5.5. zmluvy. Zmenou úrokového rozpätia (ktoré je jednou dvoch zložiek revizibilnej úrokovej sadzby) došlo v konečnom dôsledku aj k zmene úrokovej sadzby ako takej. Zároveň je možné zvýšenie úrokového rozpätia považovať za adekvátne, a to vzhľadom na to, že ustanovenie bodu 12.1.1.1. (ktoré žalovaná neaplikovala) umožňuje za určitých podmienok zvýšenie úrokového rozpätia až do 6,74% p.a.. Bod 5.5. zmluvy pritom ani nemá hornú hranicu zvýšenia, napriek tomu žalovaná úrokové rozpätie zvýšila iba na hodnotu 2,50% p.a., čo ani zďaleka nedosahuje úroveň možného zvýšenia dojednaného podľa bodu 12.1.1.1. dodatku. Súd dodal, že nebolo preukázané, že by v čase zvýšenia úrokového rozpätia žalobcovia namietali neadekvátnosť zvýšenia. Súd opätovne zdôraznil, že žalobcovia žalobu skutkovo vymedzili tak, že tvrdili bezdôvodné obohatenie žalovanej z dôvodu, že jej bolo plnené na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky v bode 5.5. zmluvy, s tým, že do doručenia stanoviska NBS ani nevedeli, že žalovaná nemá na zvýšené úrokové rozpätie nárok. Znamená to teda, že podľa tvrdenia žalobcov voči použitiu ustanovenia bodu 5.5. zmluvy správca namietal až o niekoľko rokov po tom, čo došlo k postupu

žalovanej podľa zmluvy. Avšak už v čase použitia tohto ustanovenia správca (ako vyplýva zo svedeckých výpovedí Ing. I. a Ing. V.) o použití bodu 5.5. zmluvy vedel a akceptoval jeho použitie, hoci mal aj iné možnosti riešenia. Ak potom správca voči jeho použitiu namietal až o niekoľko rokov neskôr, možno to považovať za účelové a odôvodnené zrejme iba zmenou v osobe prokuristu (ods. 62. a 63. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

23. Súd prvej inštancie považoval za potrebné tiež poukázať na povinnosť správcu v zmysle § 8b ods. 3 ZoVB (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), a síce pri obstarávaní služieb dojednať čo najvýhodnejšie podmienky, aké sa dali dojednať v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Správca je tou istou právnickou osobou, ktorá zastupovala vlastníkov bytov pri uzavretí predmetnej zmluvy v roku 2008, pričom žalobou podanou o cca 8 rokov neskôr namieta znenie zmluvy, ktorú v rámci riadneho kontraktáčného procesu v roku 2008 dojednal a s ktorej znením súhlasil a použil bodu 5.5., ktoré v roku 2011 nakoniec akceptoval. Ak správca spochybňuje výhodnosť dojednania zmluvy pre vlastníkov bytov, spochybňuje tým paradoxne splnenie si svojej povinnosti uloženej mu citovaným ustanovením ZoVB. V súvislosti so zmluvou o úvere boli vlastníci bytov zastúpení správcom, za ktorého pri uzatváraní zmluvy o úvere, ako aj pri rokovaniach o zmene úrokového rozpätia konal prokurista. Skutočnosť, že následne došlo k zmene v osobe prokuristu, nič nemení na tom, že išlo stále o toho istého správcu, ktorý bol povinný dodržiavať ustanovenie § 8b ods. 3 ZoVB (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). Žalobcovia v podaní zo dňa 19.08.2020 (č.l. 540) uviedli, že svedok I. sa snaží svojimi účelovými výpoveďami preukázať riadne plnenie povinností prokuristu správcu, z čoho možno a contrario odvodiť názor žalobcov, že si tieto riadne neplnil (?). Ak však správca prostredníctvom prokuristu vyššie citované ustanovenie nedodržiaval, je namieste otázka zodpovednosti za škodu, ktorú tým prípadne vlastníkom bytov a nebytových domov spôsobil. Podanie žaloby v tu prejednáwanej veci je tak potom možné považovať aj za obchádzanie vyššie citovaného ustanovenia ZoVB. Súd pritom dodáva, že nárok na náhradu škody má v zásade prednosť oproti subsidiárnemu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (ods. 64. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

24. Súd nevykonával dokazovanie navrhnuté žalobcami, a síce výsluch svedka JUDr. L. ku kontraktáčnemu procesu, pretože ho považoval za nadbytočný, keďže mal skutkový stav dostatočne preukázaný z vykonaného dokazovania a výpoveď navrhnutého svedka by nebola spôsobilá viesť k inému rozhodnutiu súdu (ods. 65. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

25. Súd ešte dodal, že ak sa žalobcovia v podaniach zo dňa 13.06.2017, 09.12.2019 a 21.02.2020 domáhali aplikácie § 298 ods. 1 CSP, nešlo podľa názvu podaní ani podľa ich obsahu o návrh na pripustenie zmeny petitu (ako tomu bolo napr. na č.l. 268, 372, 399), keď žalobcovia poukazovali na možnosť, že súd môže aj bez návrhu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Keďže však dospel súd k záveru, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku v bode 5.5. zmluvy nejde, nevyslovil jej neplatnosť (ods. 66. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

26. Keďže súd dospel k záveru, že žalovaná sa bezdôvodne neobohatila, bolo by nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania nároku a vznesenou námietkou premlčania, keďže žalobcom voči žalovanej žiadny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nevznikol. Súd k tomu uviedol, že v konaní sa uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (konkrétne zaplatenie sumy, o ktorú mal byť úver preplatený na úroku, a tak mali byť poskytnuté žalovanej finančné prostriedky, na ktoré táto nemala podľa žalobcov nárok), ktoré sa premlčuje v 2-ročnej subjektívnej a 3-ročnej alebo 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ. Keďže žaloba bola podaná dňa 30.06.2016, premlčané by boli všetky plnenia urobené viac ako 3 roky pred podaním žaloby, t.j. v trojročnej objektívnej premlčacej dobe. V prejednáwanej veci by pritom nebolo možné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože v konaní nebol preukázaný úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť, keď zvýšenie úrokového rozpätia malo základ priamo v zmluve. Podporne súd poukázal najmä na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/58/2019-398 zo dňa 30.06.2020, ale aj na jeho rozsudky č.k. 24Co/632/2015 zo dňa 29.06.2016, č.k. 9Co/284/2017-86 zo dňa 27.03.2018, č.k. 9Co/199/2018-114 zo dňa 26.03.2019. Pokiaľ ide o výpoveď svedka Ing. H., tento svedok vypovedal o okolnostiach, ktoré sa týkali iného zmluvného vzťahu, súvisiaceho s iným bytovým domom a zároveň svedok vyjadroval vlastný subjektívny názor na zvýšenie úrokového rozpätia, a preto ani z jeho výpovede nebolo možné mať za preukázaný úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť v konkrétnom právnom vzťahu žalobcov a žalovanej v tu prejednáwanej veci. V konaní nebolo žiadnym dôkazom preukázané tvrdenie žalobcov, že zo strany žalovanej išlo o sústavnú činnosť, ktorá vedome smeruje k bezdôvodnému obohateniu, ale

bolo preukázané, že išlo o postup v zmysle ustanovenia úverovej zmluvy z dôvodu zvýšenia miery rizika klienta. V prípade subjektívnej premlčacej doby by bolo potrebné prihliadnuť na skutočnosť preukázanú výpoveďami svedkov Ing. I. a Ing. V., a síce, že správca o zvýšení úrokového rozpätia vedel už od počiatku. Pokiaľ ide o poukazovanie žalobcov na uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, súd vznesenie námietky premlčania žalovanou za zneužitie práva nepovažoval. V zásade totiž platí, že vznesenie námietky premlčania je uplatnením práva, ktoré zákon predpokladá, pričom neboli preukázané žiadne také individuálne okolnosti prípadu, ktoré by umožňovali (v prípade uznania nároku žalobcu) na námietku premlčania neprihliadnuť. Tieto okolnosti musia byť pritom naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania; tu súd odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 25Cdo 2648/2003 zo dňa 31.08.2004 (ods. 67. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

27. Okrem vyššie uvedeného vychádzal súd prvej inštancie zo skutočnosti, že nový vlastník bytu prevodom bytu do svojho vlastníctva nadobúda práva a povinnosti s bytom spojené. Súd pritom poukázal na ustanovenie § 8a ods. 7 ZoVB, v zmysle ktorého, nového vlastníka bytu zaväzujú aj právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku vykonané pred prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu, a najmä na ustanovenie § 19 ods. 2 ZoVB, v zmysle ktorého práva a povinnosti pôvodného vlastníka bytu, ktoré sa týkajú spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príslušenstva, pozemku zastavaného domom a príslušeného pozemku prechádzajú nadobudnutím vlastníctva bytu na nových vlastníkov bytov. Ustanovenie § 10 ods. 5 ZoVB zároveň vylučuje vrátenie alikvotnej časti zostatku fondu prevádzky, údržby a opráv od správcu doterajšiemu vlastníkovi bytu v prípade prevodu alebo prechodu vlastníctva bytu. Z uvedeného potom vyplýva, že prevodom alebo prechodom vlastníckeho práva k bytu v bytovom dome dochádza k právnemu nástupníctvu všetkých práv a povinností vyplývajúcich pre vlastníka bytu, a teda vrátane práva na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia (ods. 68. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

28. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie skonštatoval, že pre splnenie aktívnej vecnej legitímácie je potrebné, aby ako žalobcovia vystupovali všetci aktuálni vlastníci bytov, keďže na týchto (v prípade prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva k bytu) prešlo právo pôvodného vlastníka na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia, ktoré patrí do fondu prevádzky, údržby a opráv. Vlastníci bytov tak tvoria nútené spoločenstvo (§ 78 ods. 1 CSP), pričom pre úspech v spore je potrebná účasť všetkých aktuálnych vlastníkov bytov. Žalovaná predložením aktuálneho výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. M. (č.l. 486) preukázala, že ako žalobcovia nevystupujú aktuálni vlastníci bytu č. XX (C. I. a E. I.), bytu č. X (X. L. a X. L.), bytu č. X (M. H. a V. H.), bytu č. X (L. F.), bytu č. XX (U. N. a K. N.), bytu č. XX (H. V. a R. V.), bytu č. XX (R. Y.) a bytu č. XX (Y. W. a T. W.). Keďže žalobcami neboli ku dňu vyhlásenia rozsudku všetci vlastníci bytov v bytovom dome, hoci suma bezdôvodného obohatenia by v prípade úspechu v konaní patrila do fondu prevádzky, údržby a opráv (na tvorbe ktorého sa podieľajú všetci vlastníci bytov), aj z tohto dôvodu bolo potrebné žalobu zamietnuť (§ 78 ods. 2 CSP). Išlo pritom o inú situáciu ako v prípade úmrtia žalobcov označených pôvodne ako žalobcovia v 54. a 55. rade, keďže v tom prípade išlo o pokračovanie v konaní v zmysle § 63 CSP ex off. Uvedené ustanovenie je však pre prípad prevodu vlastníckeho práva k bytu nepoužiteľné (ods. 69. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

29. Súd prvej inštancie následne uzavrel, že keďže vzhľadom na vyššie uvedené nebolo možné považovať bod 5.5. zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku (a ani ju za takú vyhlásiť), nebolo možné dospieť k záveru, že by žalovaná prijala bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníkov bytov, pretože jej bolo plnené na základe uvedeného platného ustanovenia. Zároveň bolo potrebné konštatovať nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, keďže ako žalobcovia nevystupovali všetci aktuálni vlastníci bytov. Z uvedených dôvodov súd žalobu vo výroku II. rozsudku zamietol, a to v časti istiny, ako aj úroku z omeškania, keďže žalovaná sa s plnením do omeškania nedostala (ods. 70. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

30. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa ods. 76. odôvodnenia preskúmaného rozsudku v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, keď žalobcovia procesne zavinili zastavenie konania v časti istiny 88,13 eura (zobrali v tejto časti žalobu bez zavinenia žalovanej späť), pričom vo zvyšnej časti bola žalovaná úspešná, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej voči žalobcom na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100%, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku. Pokračoval, že civilné sporové konanie je v zásade

spojené so zásadou zodpovednosti strany sporu za výsledok konania, ktorá je vyjadrená aj v ustanovení § 255 CSP. Aj v prípade plného úspechu niektorej zo strán však musí súd skúmať, či nie sú dané dôvody na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Ustanovenie § 257 CSP upravuje moderačné právo súdu, ktoré umožňuje súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznať úspešnej strane nárok na náhradu trov konania celkom alebo sčasti. Uplatnenie tohto ustanovenia je možné len z výnimočných dôvodov, ktorá výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu, pričom ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 CSP však v konaní žalobcami neboli tvrdené a súd ich sám nezistil. Takýmto dôvodom pritom nemôže byť skutočnosť, že na strane neúspešného v konaní ide o spotrebiteľov. Súd po posúdení všetkých okolností konkrétnej veci, dospel k záveru, že tu nie sú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré by bolo potrebné žalovanej náhradu trov konania celkom alebo sčasti nepriznať (ods. 77. odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

31. Proti tomuto rozsudku výslovne voči jeho zamietajúcemu výroku II. a výroku III. o náhrade trov konania podali žalobcovia odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP - že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, písm. h) - že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, písm. b) - že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, písm. d) - že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a písm. g) - že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, ktorým sa domáhali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že prizná žalobcom žalobou vznesený nárok, zmení, prípadne, aby rozsudok zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

32. V nadväznosti na odôvodnenie preskúmaného rozsudku v bode 18 vyslovil názor, že súd pri aplikácii výkladových pravidiel došiel k prekvapivému záveru. Ak by aplikoval výkladové pravidlá v zmysle § 266 ods. 4 OBZ s poukazom na nálezy ÚS SR sp. zn. I.ÚS 243/07, I.ÚS 243/07, § 266 ods. 5 OBZ ako aj § 54 ods. 2 OZ, súd by pri posudzovaní predmetnej zmluvy, musel dospieť k záveru, že ustanovenia čl. 5.5 sú neurčité a nezrozumiteľné a vyložil by ich v prospech spotrebiteľa. V zmluve sa hovorí jednoznačne o možnosti zvýšiť úrokovú sadzbu, avšak v zmluve sa nespomína možnosť zvýšenia úrokového rozpätia. Preto nie je jasné aké výkladové pravidlá súd aplikoval a ako vec správne posúdil, ak sám v bode 41 konštatuje, že predmetný vzťah bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľský vzťah v zmysle Občianskeho zákonníka. Uvedený právny záver odvolateľ považuje za nesprávny, nakoľko súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

33. Podľa odvolateľa v odôvodnení v bode 45. súd zmätočne konštatuje, odvolávajúc sa na nález II.ÚS 302/2019, že žalobcami v tomto spore sú jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov, avšak táto skutočnosť z obsahu spisu nevyplýva, nakoľko žalobu iba podal správca v mene vlastníkov bytov nebytových priestorov v dome a na ich účet. Všetky procesné úkony teda vykonával správca, správca udelil aj plnomocenstvá na podanie žaloby. Ak by žalobu podávali jednotliví vlastníci ako sa mylne domnieva súd, plné moci by podpísali jednotliví vlastníci, čo sa však v tomto prípade nikdy nestalo. V tejto súvislosti odvolateľ odkázal na uznesenie I.ÚS 428/2019, ktoré prijalo opačný názor. Odkázal na argumentáciu v podaniach žalobcu.

34. Za nesprávne právne posúdenie veci označil odvolateľ aj záver súdu prvej inštancie v bode 48. rozsudku s tým, že zároveň súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd sa podľa neho nevenoval neprijateľnosti zmluvnej podmienky a nezaoberal sa ani zrozumiteľnosťou a určitosťou čl. 5.5 zmluvy, pričom zmluvu napriek tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah vykladal z pohľadu výkladového pravidla zachovania platnosti právneho úkonu. Ak by súd aplikoval správne interpretačné pravidlá (na ťarchu strany, ktorá ako prvá v zmluve tento výraz použila - § 266 ods. 4 OBZ) a výklad pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 266 ods. 5 OBZ), dospel by k opačnému záveru. Súd sa podrobne zaoberal interpretáciou pojmu „rating klienta“, hoci zmluva obsah tohto pojmu nevysvetľovala. Súd sa zaoberal aj vzdelávaním z iných oblastí, napríklad výročnými správami ECB, čo je neobvyklé a súd z vlastnej iniciatívy dohľadával informácie v prospech žalovaného, čo porušuje princíp rovnosti zbraní. Podľa odvolateľa súd sa nezaoberal ani listinnými dôkazmi rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo 127/2017 spolu s uznesením ÚS SR sp. zn. III.ÚS 124/2020, pričom žalobca poukazoval na argumentáciu uvedených súdov. V tomto prípade súdy posudzovali čl. 4.6 zmluvy o úvere, ktorý je doslovný z čl. 5.5 preskúmanej zmluvy o úvere a vyhlásili ho za neprijateľnú podmienku už v roku 2015. S odkazom na konštatovanie

súdu v čl. 47. odôvodnenia považujú postup súdu za zmätočný, nakoľko súd svojvoľne nedodrжал predmet konania podľa žaloby a písomných podaní žalobcu, ktorý sa opakovane domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, hoci tak súd mal urobiť ex offio aj bez návrhu.

35. Odvolateľ doplnil, že z absolútne neplatného právneho úkonu nemôžu nastať právne následky a to ani dodatočným schválením, ani odpadnutím vady prejavu vôle, resp. konsenzuálnym súhlasom. Na túto neplatnosť musí súd prihliadať aj bez návrhu z úradnej povinnosti. Absolútna neplatnosť je objektívna a nemá nič spoločné s vnímaním strán, teda súd ju má posúdiť priamo z textu predloženej zmluvy o úvere, nie výsluchom svedkov. Prvostupňový súd teda vykonával svojou činnosťou procesnú obranu žalovanej, ktorá viedla k porušeniu princípu rovnosti zbraní, nakoľko neplatnosti čl. 5.5 zmluvy z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa ani nevenoval. Venoval sa zneniu čl. 5.5 z hľadiska jeho určitosti a zrozumiteľnosti a hľadal dôvody a skúmal kontraktačný proces aj bez návrhu žalovaného a predloženia dôkazu, pričom stačilo zodpovedať právnu otázku, či je vôbec možné zvýšiť úrokové rozpätie alebo len úrokovú sadzbu. Nakoľko súdy už niekoľkokrát v spomínaných súdnych konaniach právoplatne skonštatovali, že čl. 5.5 zmluvy je neplatný z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Toto ustanovenie je neplatné aj vo všetkých ostatných spotrebiteľských zmluvách ex lege. Následne sa prvoinštančný súd otázkou neplatnosti ustanovenia zmluvy z dôvodu neurčitosti a nezrozumiteľnosti už nezaoberal, v tomto smere nevykonával žiadne právne posúdenie, pričom v kontexte s rozhodcovskou doložkou sa zrozumiteľnosťou a určitosťou zmluvného ustanovenia zaoberal. Súd sa ani racionálne nepokúsil svoje rozhodnutie odôvodniť, ako vykladá jednotlivé ustanovenia, kedy a za akých okolností vzniká žalobcovi právo jednostranne zvýšiť úrokové rozpätie. Súd sa zároveň nezaoberal ani rozporom s dobrými mravmi podľa § 39 OZ.

36. V nadväznosti na bod 49. odôvodnenia rozsudku odvolateľ uviedol, že v ňom prijatý právny záver súdu prvej inštancie považuje za nesprávny z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dokazovanie vykonanými výsluchmi trpí zásadnými vadami. Ing. I. na pojednávaní 9.7.2020 vo veci 11C/33/2017 skonštatoval, že podmienky zmluvy si preštudovali v začiatkoch, potom ako to bola štandardná zmluva, nevstupovali do toho. Dexia si povedala podmienky, na dome to odsúhlasili, oni podpísali. Svedok zároveň uviedol, že aspoň tie prvé zmluvy (rok 2006) čítali celé, potom už možno tie ďalšie zmluvy tak detailne nečítali. Na otázku, či vedel, že zmluva sa dá jednostranne meniť zo strany banky, svedok uviedol, že nie. Až pri rokovaní v roku 2012 svedok uviedol, že tak nejako bolo v zmluve napísané, že môže prísť k úprave. Na základe toho neuspeli, keď to rozporovali. Podľa odvolateľa teda z výsluchov vyplýva, že vedomosť svedka o možnosti zvýšenia úrokového rozpätia bola až následná, po neúspešných rokovaníach so žalovanou, teda v roku 2012, kedy boli žalovaným upozornení na existenciu čl. 5.5.

37. Z výpovedí Ing. V. je zrejmé, že ani netušil, resp. tušil, ale nechcel priznať z akého dôvodu došlo v skutočnosti k zvýšeniu úrokového rozpätia. Za dôveryhodné vysvetlenie odvolateľ považuje vysvetlenie na pojednávaní 9.7.2020 Ing. I. v priamej súvislosti s výpoveďou Ing. V., že banka sa pokúšala zvýšiť maržu aj predtým, pričom bol potrebný podpis dodatku, ktoré žalobca odmietal realizovať, preto sa žalovaný pokúšal využiť prepád ERIBORU spolu s jednostrannou zmenou úrokového rozpätia, čo bol pokyn centrálneho úradu, ktorá už v tom čase vedela, že sadzba ERIBOR bude záporná. Tvrdenie svedka Ing. V. z pojednávania spis 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020, že dôvodom prehodnotenia úrokového rozpätia bolo zvýšenie nezamestnanosti z 2% na 14% neobstojí, nakoľko v histórii SR nikdy nebola nezamestnanosť vo výške 2%, v roku 2008 bola na úrovni 8,5% a k zvýšeniu nezamestnanosti došlo v roku 2009 na 12,5%, teda k rastu nezamestnanosti došlo tri roky skôr, teda riziko splácania úverov proklamované centrálnou bankou, resp. úverovou komisiou neexistovalo. Svedok Ing. V. na pojednávaní vo veci 22Csp/86/2019 zo dňa 30.1.2019 tvrdil, že dôvodom zvýšenia úrokovej sadzby - rizikovej prirážky (pozn. úrokového rozpätia) bolo porušenie podmienok zmluvy a bonity klienta.

38. Z výsluchov svedkov odvolateľ vyvodil, že prvé zmluvy uzatvárali v roku 2006, pripomienky žalobcu boli akceptované v minimálnom rozsahu a dotýkali sa maličkovstí, nie podstatných častí zmluvy. Následne sa zmluvy kvôli veľkému počtu čítali sporadicky, nevenovala sa im žiadna pozornosť a automaticky sa podpisovali. Pri podpise sa kontrolovali len základné parametre úveru. Svedok Ing. I. síce tvrdí, že zmluvy zbežne čítali, ale je zásadné, že si túto zmenu nevšimol a nevedel o tom, že sa dá jednostranne navýšiť úrokové rozpätie žalovaným (zápisnica z pojednávania zo dňa 28.7.2020 vo veci sp. zn. 11C/21/2017). Svedok Ing. V. potvrdil, že boli minimálne tri varianty zmluvy, pričom svedok Ing. I. tvrdil, že zmluvy boli rovnaké. Vzhľadom na osobu Ing. I., ktorý pôsobil vo funkcii viac ako 25 rokov nemožno predpokladať, že

by zmluvy podrobne čítal, nakoľko si variantnosť zmlúv ani nevšimol. Zmluva preto nebola individuálne dojednaná vôbec a ak boli nejaké jednania ohľadom zmluvy, tak len ohľadom prvej zmluvy v roku 2006 bez právneho odborného posúdenia. Podľa vyjadrenia Ing. I. sa procesu pripomienkovania zmluvy zúčastnil aj Dr. Y., ktorého podľa vyjadrenia Ing. V. v živote nevidel, iba vedel, že pôsobí vo vrcholovom manažmente, teda nie ako právnik, ktorý viedol kontraktálny proces. Ak Dr. Y. mal vstupovať do procesu, tak je zrejmé, že do týchto procesov nikdy nevstupoval, nakoľko so žalovaným na osobných stretnutiach nezúčastnil. Dr. Y. nebol ani advokát, ani neposkytoval právne poradenstvo pre žalovaného, pôsobil v predstavenstve od roku 1971 a vzhľadom na svoj dôchodkový vek zdravotný stav a mozgovú mŕtvicu prekonanú v roku 2006 vykonával len čestnú funkciu. Od 1.8.2006 do 30.6.2009 zastával funkciu predsedu Slovenského zväzu bytových družstiev, kde mal trvalý pracovný pomer, teda sa ani nemohol zúčastňovať kontraktálneho procesu, ako sa to snaží naznačiť Ing. I.. Dr. Y. zomrel v roku XXXX.

39. Odvolateľ uzavrel, že dôvodom zvýšenia úrokového rozpätia neboli dôvody na strane žalobcu, ale na strane žalovaného. Neboli splnené zmluvné podmienky podľa čl. 5.5 zmluvy na zvýšenie úrokového rozpätia (ak by dojednanie bolo platné), pretože skutočné dôvody zvýšenia úrokového rozpätia a úmysel žalovaného podrobne vysvetlil Ing. V. na výsluchu dňa 4.4.2020 vo veci sp. zn. 11C/51/2017 s tým, že v roku 2008 došlo k finančnej kríze, ročný ERIBOR mal hodnotu 4,8 až 5%, bol predpoklad, že bude rýchlo klesať, dokonca, že dosiahne mínusové hodnoty. Preto výbor (centrála banky) ich poveril, aby so všetkými klientmi, ktorí mali variabilnú úrokovú zložku, začali rokovať. K dohode s predstaviteľmi BD neprišlo, prokurista Ing. I. nesúhlasil niečo podpísať, čo mu o 3% zvýši úrokovú sadzbu. Po dvoch až troch rokoch došlo k z výšieniu úrokového rozpätia. Túto skutočnosť potvrdil aj Ing. I., ktorý vo svojich výpovediach opakovane uviedol, že dôvodom zmeny úrokového rozpätia bolo zníženie sadzby ERIBOR a jeho dorovnanie podľa požiadaviek nového akcionára v priebehu roku 2012.

40. Z vykonaného dokazovania podľa odvolateľa je zrejmé, že napriek pochybnostiam súd sa priklonil v celom rozsahu ku skutkovým tvrdeniam bývalého zamestnanca banky Ing. V. a napriek zásadným rozporom v skutkových tvrdeniach a listinných dôkazoch vyhodnotil dokazovanie v neprospech spotrebiteľov, hoci žalovaný mal postupovať so zvýšenou odbornou starostlivosťou a uskutočniť dokazovanie k procesnej obrane žalovaného sám. Vzhľadom na uvedené, ako aj dlhoročný priateľský vzťah svedkov, je preukázané, že ich svedecké výpovede sú tendenčné, pričom je evidentná ich snaha nepoškodiť sa navzájom, pričom výpoveď Ing. V. ako bývalého zamestnanca žalovaného je v rozpore s listinnými dôkazmi aj so samotnými tvrdeniami žalovaného. Súd môže z vlastnej iniciatívy bez návrhu vykonať len tie dôkazy, ktoré budú v prospech spotrebiteľa a dôkaz v prospech dodávateľa, ktorý nebol dodávateľom navrhnutý, nie je nevyhnutný pre rozhodnutie veci.

41. Následne odvolateľ s poukazom na § 366 ods. 1 písm. c) a d) CSP predložil zápisnice z výsluchov Ing. I. a Ing. V. z iných súdu známych konaní, ktorými má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolateľ pripojil zápisnice, resp. odkázal na zápisnice založené v spise vo veci sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019 a 28.7.2020, vo veci sp. zn. 11C/33/2017 zápisnice zo dňa 9.7.2020 a 28.1.2020, vo veci sp. zn. 11C/25/2017 pripojil zápisnice zo dňa 21.1.2020 a 22.9.2020 vo veci 22Csp/86/2019, zápisnicu zo dňa 30.1.2019 a vo veci 11Csp/134/2016 zápisnicu zo dňa 27.6.2019.

42. Tvrdenia súdu v bode 50. odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ označil za v celom rozsahu nepravdivé. Argumentoval tým, že Okresný súd Žilina v rozsudku sp. zn. 14C/295/2014 druhým výrokom určil, že bod 4.6 zmluvy o poskytnutí úveru v znení „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu podľa bodu 4.4 zmluvy v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta a zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel ustanovených NBS. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávanej zmeny.“ V prejednávacom prípade podobné dojednanie obsahuje zmluva v čl. 5.5 s tým rozdielom, že v danom prípade je možné dokonca alternatívne meniť úrokovú sadzbu aj z dôvodu zmeny ratingu klienta stanoveného bankou, pričom ustanovenie obsahuje ešte neurčitejšie a nezrozumiteľnejšie pojmy („v čase ich ostatného posúdenia“ alebo „s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Zmluva neobsahuje definíciu pojmov „miera rizika klienta“ a ani „zmena ratingu klienta“. V tejto súvislosti odvolateľ odkázal na nález I.ÚS 243/07, podľa ktorého sa má nejasný pojem vykladať v neprospech strany, ktorá ho použila. Odvolateľ má za to, že čl. 5.5 je ešte viac neurčitý, ako čl. 4.6. Podľa čl. 5.5 zmluvy nie je možné ani úrokové rozpätie meniť, len úrokovú sadzbu. Právna kvalifikácia oboch zmlúv je totožná, obe boli

uzatvorené podľa § 497 OBZ, obe medzi spotrebiteľmi a obe sa týkali aj financovania bývania, v jednom prípade na nákup a v druhom na obnovu bývania. Preto odvolateľovi nie jasné aký podstatný rozdiel v skutkových okolnostiach má súd na mysli.

43. Nadväzujúc na bod 51. odôvodnenia rozsudku odvolateľ uviedol, že aj napriek tomu, že opakovane navrhoval, aby súd vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky v čl. 5.5 zmluvy, súd sa touto skutočnosťou nezaoberal, hoci bola podstatná. Namiesto toho hľadal riešenie ako sa vyhnúť posúdeniu neprijateľnosti a sám z vlastnej iniciatívy navrhol preskúmanie jej určitosti a zrozumiteľnosti. Podľa názoru odvolateľa je právny úkon tak neurčitý a nezrozumiteľný, že sa nedá logicky zdôvodniť a argumentácia súdu o zrozumiteľnosti a určitosti čl. 5.5 zmluvy je svojvoľná a nesprávna. Z výpovede svedka Ing. I. je zrejmé, že nevedel, že úrokové rozpätie sa dá meniť, ani za akých podmienok prvé zmluvy, ktoré možno boli posudzované, ani zmluvné dojednanie čl. 5.5 neobsahovali, svedok si dokonca nevšimol, že existovali rôzne varianty zmlúv.

44. V nadväznosti na body 53. a 54. odôvodnenia preskúmaného prvoinštančného rozsudku žalobca uviedol, že žalovaný ako banka nič nedokazoval, hoci v otázke individuálneho dojednania ustanovení zmluvy mal v zmysle § 53 ods. 3 OZ dôkazné bremeno. Žalovaný nepreukázal individuálne dojednanie zmlúv a nepreložil žiaden dôkaz, že by správcovi bol zaslaný návrh na pripomienkovanie, nepredložil jednu e-mailovú správu, alebo záznam z rokovania, že vôbec kontraktčný proces prebiehal, dokonca sa ani nevyjadril, že by navrhoval dôkaz a tvrdil, že zmluva bola individuálne dojednaná. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal s vykonaným dokazovaním a v napadnutom rozsudku neuviedol vôbec nič k uvedeným skutočnostiam. Súd vychádzal len z účelových a rozporuplných tvrdení Ing. V. a Ing. I.. Je jasné, že spotrebiteľia neboli oboznámení so znením zmluvy a ani neovplyvňovali jej obsah, ich vedomosť bola až následná, nakoľko na schôdzi vlastníkov odsúhlasili len základné parametre zmluvy, celý proces potom zastrešoval správca. Súd nenariadil výsluch JUDr. L., ktorý sa mal danými zmluvami zaoberať a dokonca byť zúčastnený na kontraktčnom procese, hoci to žalobca žiadal. Súd skonštatoval, že sa nejedná o formulárovú zmluvu, pričom mal vedomosť o minimálne 50 prípadoch, v ktorých bolo znenie zmluvy totožné. To, že sa jednalo o formulárovú zmluvu vyplýva aj zo skutočnosti, že zmluva sa aplikovala aj na iné úverové prípady, ktoré boli podrobené súdnemu prieskumu. Súd zjavne nesprávne používa v odôvodnení termín úroková sadzba, namiesto úrokové rozpätie, ktoré je vlastne cenou peňazí - ziskom žalovanej, ktorá sa zvýšila o 100%. Pokiaľ súd odkazuje na ust. § 53 ods. 15 písm. a) OZ účinné od 1.6.2010, toto tvrdenie odvolateľ označil za účelové a zjavne nesprávne, nakoľko zmluva o termínovanom úvere by musela súčasne obsahovať záväzok dodávateľa o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu a zároveň ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať zmluvu, čo zmluva neobsahuje.

45. V nadväznosti na body 56. a 57. odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ uviedol, že v prípade subjektívnej premlčacej doby je jej začiatok viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného spotrebiteľa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila. Žalobca dňa 26.5.2014 zaslal žalovanému žiadosť o doloženie, ktorá sa týkala zmeny úrokovej sadzby v dôsledku zmeny rizika klienta, v ktorom bolo uvedené, že klient nesúhlasí s ročným vyúčtovaním nákladov na údržbu a opravu bytového domu družstvom, do ktorého sa premieta zvýšený úrok vo vzťahu k postupu banky. Žalobca na základe uvedeného listu nemohol mať vedomosť a už rozhodne nie skutočnú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia o skutočnej výške bezdôvodného obohatenia. Žalobca v zmysle predmetnej žiadosti žiadal žalovaného o doloženie hodnotenia miery rizika klienta. Z odpovede žalovaného listom zo dňa 24.6.2014 nie je zrejímavá výška bezdôvodného obohatenia a ani tá skutočnosť, ktorá by oprávňovala žalovaného k takémuto kroku, resp. postupu. Súd sa zaoberal právnym posúdením čl. 5.5 zmluvy v rozpore s čl. 6 CSP a radšej postupoval v zmysle procesných námietok žalovaného, ktoré žalobca označil v zmysle čl. 5 CSP za zneužitie práva. Dokazovanie v tomto smere je plné rozporov a vychádza z protichodných tvrdení svedkov. Žalobcovia s tvrdením súdu nesúhlasia a poukazujú na stanovisko NBS zo dňa 28.4.2016. Podľa nich sa súd nezaoberal ani vykonávaním dôkazov, zoznámil sa s ich obsahom a dokonca stanovisko ani nečítal.

46. Nadväzujúc na bod 58. odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ uviedol, že skutočné dôvody zvýšenia úrokového rozpätia a úmysel žalovaného podrobne vysvetlil Ing. V. na výsluchu zo dňa 4.4.2020 (č.l. 392). Súd teda opakovane nepochopiteľne vykonal posúdenie svedeckej výpovede a nevyhodnotil dokazovanie správne. Svedok Ing. V. v tejto časti podal rôzne výpovede, kde tvrdil, že sa vždy doručovali oznámenie poštou, ak išlo o zásadné zmeny zmluvy, dokonca doporučene

poštou, následne tvrdil, že sa doručovali osobne, potom sa doručovali obyčajnou poštou, dokonca aj kuriérom, pričom potvrdil, že ich posielali dodatočne v roku 2014. Ing. V. dvakrát vo svojich výpovediach konštatoval, že sa robili oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia ešte v roku 2014. Ako teda súd mohol skonštatovať, že úkon bol zrealizovaný riadne a včas, ak existuje zásadné podozrenie, že so zásielkami bolo manipulované, boli dorábané a poštové hárky boli pozmeňované. Súd kladie nekonanie žalovaného na zodpovednosť spotrebiteľov a prikláňa sa pri nepreukázaní podstatných skutočností zo strany žalovaného v neprospech spotrebiteľov k tvrdeniam žalovaného. Súd v tejto časti odôvodnenia sa dostáva na hranicu svojvoľnosti a ohýbania práva. Ako vyplýva z výsluchov Ing. I. sa dozvedel až v roku 2012 o zvýšení úrokového rozpätia. Tvrdenia Ing. V. sú účelové a tendenčné, nakoľko sa týkajú priamo plnenia jeho pracovných povinností, ktoré si zjavne neplnil a časť oznámení nezaslal vôbec, časť v roku 2014 a časť po začatí osobných rokovaní, teda v období rokov 2012 do roku 2014, kedy Ing. I. skončil výkon svojej funkcie prokuristu.

47. K výpovedi svedkov hodnotených súdom prvej inštancie v bode 61. odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ uviedol, že z ich výpovedí je zrejmé, že si odporujú v zásadných otázkach, ktoré sú predmetom sporu, teda či bola zmluva dojednaná individuálne, či prebiehal kontraktačný proces ku každej jednotlivej zmluve, kedy boli zasielané oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia, kedy kontraktačný proces prebiehal, či Ing. I. vôbec zmluvy čítal a na základe akých skutočností došlo k zvýšeniu úrokového rozpätia. Súd skutkový stav nevyhodnotil vôbec a nezaoberal sa predloženými dôkazmi, zápisnicami z iných súdnych pojednávaní, o ktorých mal vedomosť.

48. Hoci súd prvej inštancie v bode 62. odôvodnenia rozsudku sa vo všeobecnosti snaží potvrdiť oprávnenosť zvýšenia úrokového rozpätia a teda aplikácie čl. 5.5 zmluvy, jeho tvrdenia sú zjavne nesprávne. Hlavný faktor, ktorým je rast nezamestnanosti nastal už v roku 2009, teda nie je možné reflektovať na tvrdený rast nezamestnanosti v roku 2011 a 2012, kedy bola miera nezamestnanosti stabilná, dokonca klesala. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na oficiálne štatistiky ÚPSVaR. Podľa neho teda reálne dôvody na prehodnotenie miery rizika a zmenu ratingu neexistovali, nakoľko v čase poskytnutia úveru v roku 2009 bola hospodárska situácia a nezamestnanosť horšia ako v čase prehodnotenia v rokoch 2011 a 2012. Súd ani žalovaný nevysvetlili, čo sa pod zmenou ratingu klienta rozumie a termín zmena ratingu nie je nikde v zmluve vysvetlený. Poukázal na výpovede Ing. V., ktorý poukázal na rôzne dôvody, resp. príčiny zmeny úrokového rozpätia. Ak by aj reálne dôvody existovali, otázne je, prečo ich žalovaný neposudzoval v roku 2009, ale až v roku 2011. Odpoveď je jednoduchá, lebo v roku 2011 rapídne poklesol ERIBOR a zároveň prebiehali rokovania o akvizícii žalovaného novým akcionárom skupinou PENTA. Pokiaľ súd poukázal na adekvátnosť zvýšenia úrokového rozpätia o 100% s tým, že po zmene úrokovej sadzby z ERIBOR sa stala pôvodná úroková sadzba s ohľadom na určený rating klienta neadekvátnou, súd túto zjavnú nesprávnosť uviedol, nakoľko nerozumie výkladu sadzby ERIBOR. Dané vysvetlenie je absolútne nelogické, nakoľko zmena sadzby nemá žiadny vplyv na rast úrokového rozpätia, práve naopak, ak má banka nižšie náklady na zaobstaranie peňazí, tak sa jej aj úmerne percentuálne znižuje riziko, ktoré by podstupovala. Aj záver súdu s odkazom na bod 12.1.1.1 zmluvy umožňujúci za určitých podmienok zvýšenie úrokového rozpätia až do 6,74 p.a. označil odvolateľ za nesprávny, nakoľko zvýšenie úrokového rozpätia nie je v zmluve dojednané vôbec, preto právne posúdenie zmluvy je prekvapivé, nakoľko nie je jasné o ktoré zmluvné ustanovenia zmluvy sa súd opiera, alebo z neho vychádza. V čl. 5.5 sa explicitne uvádza len zvýšenie úrokovej sadzby, nie však úrokového rozpätia. Preto neexistuje ani právny základ samotného rastu úrokového rozpätia.

49. K bodu 69. odôvodnenia rozsudku odvolateľ poukázal na stanovisko žalovaného zo dňa 17.3.2016, kde uviedol, že prehodnotil riziko klienta z dôvodu porušenia záväzku zo zmluvy o termínovanom úvere na základe nedodania správy o činnosti správcu bytového domu, vyúčtovanie použitia fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu a špecifikácie objemu pohľadávok a záväzkov vzniknutých v súvislosti s vlastníctvom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo vzniknutých v súvislosti so správou bytového domu, žalovaný ako banka posúdila mieru rizika ako zvýšenú. Postup bol podľa názoru banky oprávnený. Predložením uvedených dokumentov sa zvýšilo riziko banky a preto banka bola nútená použiť postup podľa bodu 5.5 jednotlivých zmlúv. Na základe tejto skutočnosti banka považuje svoj postup za správny a nevidí dôvod na jeho prehodnocovanie. Z uvedeného odvolateľ vyvodil, že buď klame žalovaný vo vzťahu k NBS, alebo klame svedok Ing. V. vo všetkých súdnych konaniach.

50. V reakcii na bod 64. odôvodnenia preskúmaného rozsudku žalobca uviedol, že súd podsúva názor, že správca zodpovedá za konanie žalovaného, ktorý bezdôvodne zvýšil úrokové rozpätie.

51. K bodu 65. odôvodnenia odvolateľ uviedol, že nepripustený navrhovaný svedok JUDr. L. mohol konštatovať, že žiadna kontraktácia neprebíha, prípadne mohol mať vedomosť o tom, či banka vôbec prišlo k zvýšeniu úrokového rozpätia, či zmluvy boli dojednané individuálne, čo mohlo absolútne zmeniť skutkové dokazovanie a vyvrátiť svedecké výpovede Ing. V. a Ing. I.. Žalobca preto napáda rozsudok aj z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

52. V nadväznosti na bod 66. odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ skonštatoval, že súd sa nezaoberal predmetom konania, porušoval princíp rovnosti zbraní, nevykonával právne posúdenie veci vôbec a namiesto toho sa zaoberal výsluchmi, ktoré boli nadbytočné, nezaoberal sa rozsudkami najvyšších súdnych autorít, odklonil sa od názoru NS SR aj ÚS SR a riešil určitosť a zrozumiteľnosť ustanovenia zmluvy len z toho dôvodu, aby následne mohol žalovaný vykonať dokazovanie Ing. I. a následne skonštatoval, že zmluva bola individuálne dojednaná. Sám sudca viedol procesnú obranu žalovaného a svojím procesným postupom spôsobil aj inú vadu, ktorá je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Odvolateľ má podozrenie, že celý priebeh konania bol vedený tak, ako by súd vedel o rozhodnutiach ÚS SR, resp. NS SR, pokiaľ boli v prospech žalovaného, tak čakal, aby mal možnosť ich žalovaný predložiť. Súd sa nevyšvetliteľne ponáhlal aj v prípade výsluchov Ing. I.. Súd zároveň konal nárazovito.

53. Žalobca napáda rozsudok súdu prvej inštancie aj z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti namietal porušenie princípu rovnosti zbraní tým, že súd neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovaného tým, že vlastnými úvahami a nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovaného a to najmä neúčinným popretím skutkových tvrdení žalovaných. Následne odkázal na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/122/2010 a znenie ust. čl. 15 ods. 1, § 191 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 15 CSP.

54. Reagujúc na závery rozsudku v bode 68. a 69, odvolateľ uviedol, že s poukazom na znenie § 10 ods. 5 ZoVB vyplýva, že bývalí vlastníci nemajú právo na vrátenie už raz poukázaných finančných prostriedkov v prospech fondu. V zmysle § 10 ods. 3 cit. zák. akákoľvek výplata bezdôvodného obohatenia z fondu prevádzky údržby a opráv nepripadá do úvahy ani v prípade súčasných vlastníkov, teda je účelovo viazaná len v prospech fondu a jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov, teda fond je účelovým združeným majetkom sui generis bez právnej subjektivity na základe § 10 ZoVB. Preto odvolateľ považuje uvedený záver súdu bez ďalšieho za zjavne nesprávny. Za nepravdivé označil tiež tvrdenie súdu, že koná s individuálnymi žalobcami. Súdny spis by vtedy totiž obsahoval plnú moc podpísanú 97 individuálnymi žalobcami, čo však neobsahuje, nakoľko obsahuje splnomocnenie udelené správcom, teda priamym zákonným zástupcom vlastníkov bytov v zmysle § 8b ods. 1 ZoVB. Súd tak dospel k prekvapivému záveru, ktorý nemá oporu v obsahu súdneho spisu. Ak by bola plná moc udelená jednotlivými vlastníkami, bolo by na nej 97 podpisov, čo však nie je pravda a v žalobe samotnej by absentoval správca, ak by žalobu podávali jednotliví vlastníci. To, že sú v žalobe vymenovaní jednotliví žalobcovia vyplýva z § 8 ods. 1 ZoVB, pretože správca konal v mene vlastníkov. Ak by si však individuálne vlastníci uplatňovali svoje práva, v plnej moci by vôbec nefiguroval správca a žalobu by si vlastníci vo svojom mene podali sami a tak udelili plnú moc. V zmysle novely zák. č. 182/1993 Z.z. zákonom č. 283/2018 Z.z. s účinnosťou od 1.11.2018, novým ust. § 9 ods. 7 a 8, správca zastupuje a koná vo vlastnom mene (nie v mene vlastníkov, teda stačí označenie správcu). V tejto novele je správca aktívne alebo pasívne vecne legitimovaný zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov na súde vo vlastnom mene a na ich účet. To vyplýva aj z dôvodovej správy k predmetnej novele, podľa ktorej bude správca alebo spoločenstvo aktívne alebo pasívne legitimovaným bez ohľadu na zmenu vlastníckych vzťahov v dome po začatí súdneho konania. V tejto súvislosti žaloba poukázala na rozhodnutie I.ÚS 428/2019. Vyslovil názor, že súd mal opakovane vyhodnotiť zmenu žaloby po novele zák. č. 283/2018 a po vrátení spisu z Krajského súdu v Trnave mal návrhu na zmenu vlastníkov vyhovieť, nakoľko svojou činnosťou zapríčinil stav konania, ktorý ho následne viedol k presvedčeniu, že konanie je potrebné zastaviť. V opačnom prípade by bolo upreté právo vlastníkov bytov domáhať sa súdnej ochrany. Na poslednom pojednávaní žalovaný doložil list vlastníctva s tým, že došlo k zmene vlastníkov, súd sa s ním oboznámil. Pokiaľ súd pociťoval potrebu predložiť plnú moc na zastupovanie nových účastníkov

konania, mohol požiadať o doloženie plnej moci udelenej správcom v prospech právneho zástupcu, čo neurobil.

55. Žalobca sa nestotožňuje s argumentáciou a odôvodnením súdu prvej inštancie uvedenými v bodoch 62. a nasledujúcich rozsudku týkajúcich sa plynutia premlčacej doby a z toho vyplývajúci rozpor s dobrými mravmi. Uvedený právny záver súdu prvej inštancie považuje za nesprávny, nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v spojení s vykonaným dokazovaním tiež súd dospel k nesprávnym skutkovým tvrdeniam.

56. V ďalšej časti odvolania žalobca napadol rozhodnutie aj v druhom výroku o náhrade trov konania. Uviedol, že je v rozpore s princípom spravodlivosti, ak súd prvej inštancie zaviazal žalobcu k povinnosti uhradiť trovy konania vo výške 100% žalovanému najmä z dôvodu, že koná vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov - spotrebiteľov. Z pozície zákonného zástupcu slabšej strany spotrebiteľov je rozhodnutie súdu o nároku žalovaného na náhradu trov konania v plnom rozsahu nespravodlivé. Nadväzne žalobca poukázal na znenie ust. § 257 CSP. Pokračoval, že súd skonštatoval, že právo žalobcov je premlčané a preto nie sú úspešní (k čomu v danom prípade nedošlo - pozn. odvolacieho súdu), avšak súd nebral do úvahy reálne poškodenie spotrebiteľov, ktorí žalovanej banke platili viac ako mali a naturálne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia zostalo, hoci nie v žalovateľnej forme. V tomto prípade by spotrebiteľia znášali okrem bezdôvodného obohatenia aj trovy konania, čo by bolo zjavne nespravodlivé aj vzhľadom na dĺžku súdneho konania a prieťahov spôsobených súdom a žalovaným, ktorý vznášal množstvo procesných námietok, na ktoré súd prihliadal a ktoré sa ukázali ako neopodstatnené. Zdôraznil, že v prípade, ak sa vychádza z účelnosti vynaložených právnych prostriedkov na právnu ochranu žalovaným, ktorý disponuje celým právnym oddelením s desiatkami interných právnikov zamestnancov, požíva aj externú advokátsku kanceláriu, pričom nič mu nebránilo na uvedené spory využiť vlastné kapacity, preto žalobca považuje doteraz vzniknuté náklady na právnu obranu žalovaného na zbytočné, ak tieto majú znášať spotrebiteľia. Vzhľadom na uvedené žalobca má za to, že i v časti o náhrade trov konania rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

57. K odvolaniu žalobca pripojil rozhodnutie I.ÚS 428/2019 a IV.ÚS 161/2019 a vyššie spomenuté zápisnice z pojednávania súdu.

58. Žalovaný odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu žalobcov predložil prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

59. V časti I. k žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces uviedol, že žalobcovia nezrozumiteľne namietajú porušenie princípu rovnosti zbraní tým, že súd prvej inštancie neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovaného a kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovaného. Podľa žalovaného prvoinštančný súd neporušil rovnosť zbraní a spor rozhodol na základe riadne vykonaných dôkazov. Obom stranám dal rovnaký priestor na navrhovanie dôkazov, dôkazy zákonným spôsobom vykonal a vec rozhodol až po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov, na ktoré mohli žalobcovia adekvátne reagovať. Preto je táto výhrada nedôvodná. Rozhodnutie súdu bolo prijaté výlučne na základe dôkazov navrhnutých stranami sporu a súd pri ňom bral v súlade s čl. 11 ods. 4 CSP do úvahy všetko, čo vyšlo v spore najavo. To, že z vykonaného dokazovania súd abstrahoval skutkový dej inak ako ho prezentovali žalobcovia a odmietol vykonať nimi navrhnutý dôkaz z dôvodu nadbytočnosti, nemožno považovať za procesnú vadu, ani porušenie rovnosti zbraní.

60. V časti II. k žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), ktorý mal spočívať v tom, že súd viedol procesnú obranu žalovanej a nezaoberal sa názormi NS SR a ÚS SR a v nedostatočnom odôvodnení rozsudku, žalovaný uviedol, že odôvodnenie považuje za adekvátne, súd konzistentne a detailne posúdil všetky rozhodujúce skutočnosti, jednoznačne zdôvodnil prečo sa nezaoberal názormi NS SR a ÚS SR. Je dôvodné, aby hodnotenie dôkazov rozsahom prevažovalo nad právnym posúdením, ktorého predmetom bolo len to, či je ustanovenie určité a zrozumiteľné, alebo je daný iný dôvod absolútnej neplatnosti tohto ustanovenia v zmysle § 37 ods. 1 OZ, ktorú súd skúma ex offa a či je

ustanovenie neprijateľnou zmluvnou podmienkou. S poukazom na judikatúru, pri riadnom odôvodnení nie je nutné, aby dal súd podrobnú odpoveď na každú námietku, ale len na takú, ktorá je pre rozhodnutie rozhodujúca. Ak súd dospel k záveru, že ustanovenie zmluvy nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané, nie je daný základ nároku. Následne súd nemusí posudzovať ďalšie námietky strán, vrátane námietky premlčania, ani to, či malo byť bezdôvodné obohatenie úmyselné a či by sa mala použiť 10-ročná premlčacia lehota. Súd tiež nebol povinný ex offio skúmať ani výklad priaznivejší pre spotrebiteľa podľa § 265 ods. 6 OBZ, keďže z odôvodnenia je zrejmé, že o obsahu právneho vzťahu medzi správcou a bankou nemal pochybnosti. Irelevantná je aj argumentácia, že mal súd ex offio skúmať rozpor čl. 5.5 zmluvy o úvere s dobrými mravmi, s tým, že žalobcovia jeho neplatnosť z tohto dôvodu údajne namietali. Avšak žalobcovia kvalifikovane namietali iba rozpor námietky premlčania s dobrými mravmi. Súd nebol povinný sám ex offio vyhľadať tento dôvod neplatnosti.

61. V časti III. k odvolaciemu dôvodu uplatnenému žalobcom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) žalovaný uviedol:

62. K skúmaniu určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 zmluvy potreba tohto skúmania vyplynula z podania prednesov žalobcov, ktorí tvrdili, že ustanovenie je neurčité. Z tohto dôvodu navrhol žalovaný na svoju obranu výsluch svedkov Ing. I. a Ing. V., ktorí konali za strany pri podpise zmluvy. Obaja svedkovia potvrdili, že správca mal možnosť zmluvu pripomenkovať, pýtať sa na obsah a to, že ustanovenia v čase podpisu za určité nepovažoval. Určitosť a zrozumiteľnosť ustanovení zmluvy v čase jej podpisu bola potvrdená samotnými zmluvnými stranami. K otázke individuálneho dojednanja zmluvy o termínovanom úvere žalovaný uviedol, že skutočnosť, že správca mal zmluvu o úvere k dispozícii pred podpisom za účelom pripomenkovania, bola preukázaná svedeckými výpoveďami. Bývalý zamestnanec správcu potvrdil, že mal možnosť zmluvu pripomenkovať, pripomenkoval ju jeho právnik a na obsahu zmluvy sa dohodli. Či došlo počas kontraktácie k vzneseniu závažných alebo menej závažných pripomienok a či boli akceptované, nebolo predmetom dokazovania. Preto sú tieto tvrdenia špekulatívne a nepreukázané. Pre individuálnu dohodu stačí potvrdenie skutočnosti, že správca reálne zasiahol do zmluvných rokovanií a mohol ovplyvniť obsah zmluvy, čo bolo jednoznačne potvrdené svedeckými výpoveďami. Preto súd správne považoval zmluvu za individuálne dojednanú. Na tom nič nemení špekulatívne tvrdenie žalobcov, že existovali tri varianty zmlúv, ktorí nepreukázali ich existenciu, ani to, čo konkrétne sa pri jednotlivých variantoch menilo.

63. K tvrdeniu odvolateľa, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere je totožný s čl. 4.6 zmluvy o úvere, ktorý bol určený za neprijateľnú podmienku v iných rozsudkoch, poukázal na to, že žalobcovia nerozlišujú, že v čl. 4.6 zmluvy o úvere išlo o zmluvu o úvere na bývanie uzavretú medzi fyzickými osobami spotrebiteľmi, ktorí neboli pri uzavretí zmluvy zastúpení správcou, ani iným kvalifikovaným subjektom, čo vytvára podstatné rozdiely. Súd v tomto prípade nemohol skúmať, ako by obsah zmluvy interpretoval neskúsený spotrebiteľ, ale ako by ho interpretoval skúsený a odborne spôsobilý správca, teda profesionál. Pri rokovaníach tak reálne absentovala slabšia strana. Absurdne vyznieva argument žalobcu, že vlastníkov bytov treba ako spotrebiteľov chrániť viac, pretože ich je viac ako dlžníkov v individuálnych zmluvných vzťahoch. ZoSÚ pritom túto kategóriu dlžníkov chráni v menšom rozsahu, keďže ochranu spotrebiteľov v kontraktáčnom procese má zabezpečiť odborne spôsobilý správca. V údajne totožných zneniach čl. 4.6 a čl. 5.5 úverových zmlúv žalobcovia sami vyznačili rozdiely, z ktorých vyplýva, že nejde o rovnaké ustanovenia. Je medzi nimi rozdiel napríklad aj v dôvode zmeny úrokovej sadzby. Väčšina ďalších tvrdení žalobcov o nesprávnych skutkových zisteniach nevyplýva z vykonaného dokazovania, ale z ich interpretácie posudzovanej udalosti. Účelová verzia žalobcov pritom nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Nie je potvrdená žiadnym vykonaným, ani navrhnutým dôkazom. Naopak dokazovanie vykonané súdom vrátane svedeckých výpovedí zamestnancov, resp. bývalých zamestnancov správcu potvrdilo stav, ktorý prezentoval súd v rozsudku. Žalobcovia sa pritom domáhajú aj predloženia takých dôkazov, ktoré neexistujú, napríklad údajnú e-mailovú komunikáciu (ktorú žalovaný nebol povinný archivovať) a ktorej predloženia sa žalobcovia začali domáhať v roku 2020. Skúmanie e-mailovej komunikácie je pritom nadbytočné, ak jej existencia bola potvrdená výpoveďou Ing. I., bývalého zamestnanca správcu. Výpovede svedkov Ing. V. a Ing. I. sú v rôznych sporoch totožné a drobné rozdiely svedčia o autentickejši ich výpovedí. Podľa žalovaného súd riadne preskúmal všetky predložené listiny a skutkové tvrdenia a to, že čiastočne našiel ďalšie dôvody, pre ktoré považoval nárok žalobcov za nedôvodný, nemožno považovať za vadu rozhodnutia, svojvôľu súdu alebo porušenie rovnosti zbraní. Aj keď sa v spore vyskytuje spotrebiteľský prvok, neznamená to, že by súd mal interpretovať predložené dôkazy len v prospech spotrebiteľa. Nemožno súhlasiť so záverom, že skutočnosti v neprospech

žalobcov nemožno abstrahovať nimi navrhnutých a predložených dôkazov. Súd prvej inštancie konal pri dokazovaní aj hodnotením dôkazov správne.

64. V časti IV. k žalobcami uplatnenému odvolaciemu dôvodu, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) CSP), žalovaný uviedol, že mu nie je zrejmé aké ďalšie prostriedky procesného útoku neboli uplatnené, pričom nové prostriedky možno uplatňovať výlučne v súlade s § 366 CSP. To sa ale netýka svedeckých výpovedí vykonaných v iných sporoch, keďže v danom prípade súd vykonal výsluch svedkov a sám zistil rozhodujúce skutočnosti v spore. Žalobcami navrhovaný postup, aby sa odvolací súd oboznámil so svedeckými výpoveďami v iných sporoch, ak sám vykonal výsluch svedkov je neakceptovateľný a nemá oporu v CSP.

65. V časti V. k žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) v časti, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere už bol opakovane určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozsudku sp. zn. 6Cdo/127/2017 spolu s uznesením ÚS SR sp. zn. III.ÚS 124/2020. Žalovaný uviedol, že sporné ustanovenie nie je rovnaké ako zmluvná podmienka posudzovaná uvedenými súdmi. Čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere doposiaľ nebol právoplatne vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V spore sa pritom jednoznačne preukázalo, že predmetný článok nie je neprijateľnou podmienkou, keď bolo preukázané, že je individuálne dojednaný a aj to, že k zvýšeniu úrokovej sadzby došlo z dôvodu zmeny ratingu klienta, ako bolo medzi stranami dohodnuté. Na margo rozporu so zisteniami NBS žalovaný dodal, že súd správne deklaroval, že ide o irelevantné skutočnosti, keďže záver NBS sa týka aplikácie čl. 12.1.1 zmluva o termínovanom úvere, na základe ktorého žalobcovia bezdôvodné obohatenie nežiadali, okrem toho záver NBS nie je pre súd záväzný. V tejto súvislosti žalovaný odkázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/58/2019, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 33Csp/168/2017, ktorým žalobu správcu v obdobnej veci zamietol, ktorý rozsudok krajského súdu pripojil k vyjadreniu.

66. Žalovaný vyslovil, že považuje za správne skutkové zistenie aj právny záver týkajúci sa nedostatku aktívnej legitímácie žalobcov. Žalobcami tvoriacimi nútené procesné spoločenstvo podľa § 78 ods. 1 CSP neboli v čase vyhlásenia rozsudku všetci jeho členovia. Argumentácia súdu prvej inštancie pritom aprobuje závery vo veci sp. zn. I.ÚS 428/2019, III.ÚS 302/2019 podľa ktorých mali a aj po novele ZoVB účinné od 1.11.2018 majú vlastníci bytov právo uplatňovať nároky na súde aj vo vlastnom mene s tým, že správca bol a stále je len ich zástupcom.

67. K odvolaniu žalobcov v časti náhrady trov konania žalovaný uviedol, že aj keď je právnickou osobou, ktorá disponuje určitým počtom právnikov, má právo nechať sa zastúpiť advokátom (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR). V konkrétnom prípade navyše správca podal voči nemu spolu 50 žalôb. Na riešenie takéhoto počtu sporov je potrebné vyčleniť samostatného zamestnanca, ktorým žalovaný nedisponuje. Povinnosť zamestnať ďalšieho zamestnanca len preto, aby súd nemusel uložiť žalobcom povinnosť nahradiť trovy konania, nemožno od žalovaného spravodlivo požadovať. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie IV.ÚS 84/2014. Doplnil, že návrh žalobcov na výnimočné uplatnenie § 257 CSP je vzhľadom na hromadné podanie veľkého počtu žalôb jedným subjektom nedôvodný. O tom, že na aplikáciu § 257 CSP nie je v tomto prípade dôvod rozhodol aj Krajský súd v Trnave v rozsudku sp. zn. 11Co/58/2019.

68. K doručenému vyjadreniu žalovaného k odvolaniu predložil žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupenia písomné vyjadrenie.

69. K prvej časti vyjadrenia I. žalovaný uviedol, že žalobca nenamieta len porušenie princípu rovnosti zbraní, ale celý chaotický postup súdu prvej inštancie, ktorý viedol k porušeniu práva na spravodlivý proces. Následne vo vyjadrení zosumarizoval chyby procesného postupu súdu, ktoré videl v tom, že 31.8.2016 prvoinštančný súd vyzval uznesením sp. zn. 11C/207/2016-79 žalobcu, aby odstránil nezrozumiteľnosť v označení toho, na koho strane vystupuje a predložil originál plnomocenstva na zastupovanie všetkých subjektov na strane žalobcu, na ktorú výzvu žalobca reagoval. Dňa 31.1.2018 opätovne súd vyzval uznesením čl. 175 žalobcu, aby predložil súdu originál splnomocnenia preukazujúce oprávnenie advokátskej kancelárie na zastupovanie žalobcov alebo aby inak preukázal súdu oprávnenie Bytového družstva so sídlom v Trnave na udelenie splnomocnenia advokátskej kancelárii na zastupovanie žalobcov. Napriek vysvetleniu zo strany žalobcu v podaniach zo dňa

16.8.2017 a 13.2.2018 Okresný súd Trnava uznesením č.l. 199 konanie zastavil. Krajský súd Trnava uznesením 9Co/194/2018-258 rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne žalobca poukázal na postup súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 15.10.2019, kde označil sporné a nesporné skutočnosti a vyslovil predbežné právne posúdenie. Na pojednávaní dňa 21.1.2020 súd predbežné právne posúdenie doplnil. Deň po pojednávaní dňa 22.1.2020 požiadal žalovaný o vykonanie dokazovania spolu so žiadosťou o predvolanie svedka Ing. I., ktoré súd zaslal žalovanému s oznámením, že bude volaný tento svedok, hoci súd uznesením odročil pojednávanie za účelom odstránenia väd zmeny žaloby. Súd teda ani nedal možnosť žalobcovi vyjadriť sa k výsluchu svedka. Následne súd na základe žiadosti žalovaného chcel položiť otázky svedkovi písomne, voči čomu sa žalobca ohradil. Výsluch svedka sa uskutočnil až na pojednávaní 22.9.2020, hoci podaním zo dňa 24.2.2020 žalobca opätovne upozornil na prejudiciálny charakter rozsudku NS SR sp. zn. 4Cdo/148/2018. Súd aj napriek tomu odročil pojednávanie za účelom doplnenia dokazovania, hoci neexistovali dôvody podľa § 183 a § 196 CSP a postup pri výsluchu svedka bol v rozpore s § 202 CSP. Aj napriek druhému predbežnému posúdeniu súdom, v ktorom súd skonštatoval, že sa bude zaoberať neplatnosťou zmluvy z dôvodu jej neurčitosti, nariadil doplnenie dokazovania, odročil termín pojednávania, pričom sa jednalo len o posúdenie ne/platnosti zmluvy z dôvodu neurčitosti. Absolútna neplatnosť je pritom objektívna a nemá nič spoločné s vnímaním strán, teda súd ju mal posúdiť priamo z textu predloženej zmluvy o úvere. Postup súdu označil žalobca za svojvoľný. Dňa 2.12.2016 súd oznámil listom postúpenie veci Okresnému súdu Žilina, pričom s poukazom na ďalšie veci tento súd rozhodoval konzistentne, že na rozhodnutie sporov je príslušný v zmysle § 470 ods. 4 CSP Okresný súd v Trnave. Postup súdu bol tak opätovne svojvoľný, viedol k prieťahom a k produkovaniu zbytočných trov. Je neprípustné, aby o bežnom spotrebiteľskom spore rozhodoval dvakrát krajský súd ešte pred meritorným rozhodnutím. Podľa žalobcu súd nekriticky prijímal každé skutkové tvrdenie žalovaného bez toho, aby mal oporu v legislatíve, postupoval v súlade s navrhovanou procesnou obranou žalovaného, hoci bola nezmyselná a celé konanie viedol v rozpore s čl. 5 a čl. 17 CSP. Podľa žalobcu z celého procesu je zrejmé, že súd stál na strane žalovaného, bol súčinný pri uskutočňovaní procesnej obrany žalovaného a svojimi obštrukciami a prihladaním na procesné námietky žalovaného vychádzal v ústrety žalovanému. Súd posielal uznesenie sp. zn. 11C/207/2016-79, pričom žalobca nevie, ktorý zo sudcov Okresného súdu Trnava ho produkoval, nakoľko totožné doslovné znenie sa objavilo vo väčšine zo 49 súdnych konaní, možno nebolo produkované ani zákonným sudcom, ale mimo súdu. Zmätočné konanie súdu malo za následok aj zmätočný procesný útok žalobcu, nakoľko žalobca nevedel reagovať na nekonformný a nekonzistentný spôsob vedenia súdneho konania v rozpore s CSP. Súd sa vôbec nevyjadroval k meritu veci, ale riešil všetko, prečo by sa ním nemusel zaoberať. Snaha zhodiť spor na formálnych náležitostiach bola enormná, aby sa náhodou nemusela v súdnom konaní posudzovať neprijateľnosť zmluvných podmienok, ktorá už bola prejudiciálne rozhodnutá Najvyšším súdom SR.

70. K bodu II. vyjadrenia - odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP - žalobca uviedol, že rozsudok vychádza z nesprávnych skutkových zistení, na ktoré prvoinštančný súd aplikoval nesprávne právne predpisy a dospel k prekvapivým a nesprávnym právnym záverom, pričom rozsudok nezodpovedá zákonným kritériám § 220 CSP. Odvolací dôvod spočíva v tom, že súd sám viedol procesnú obranu žalovanej, nezaoberal sa právnym posúdením zmluvnej podmienky rozsudkami NS SR a ÚS SR, hoci rozhodli o neplatnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve používanej žalovanou. S poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/446/2013 publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2015, právnou úpravou do právneho poriadku SR bol zavedený i keď nepriamo precedenčný charakter súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, pretože sa ním rozšírila pôsobnosť súdneho rozhodnutia konkrétnej veci na všetky zmluvné vzťahy, v ktorých dodávateľ použil tú istú alebo obdobnú zmluvnú podmienku. V zmysle § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo priznal plnenie dodávateľov z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky, alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

71. K bodu III. vyjadrenia žalovaného žalobca uviedol, že skutkové zistenia súdu sa nezakladajú na vykonanom dokazovaní, sú v príkrom rozpore so zisteniami, ktoré odzneli vo svedeckých výpovediach, pričom žalobca nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukázali individuálnosť dojednania konkrétnej zmluvy v konaní, súd nevyhodnotil určitosť a zrozumiteľnosť ust. čl. 5.5 zmluvy, pričom žalobca poukázal na precedenčný charakter súdnych rozhodnutí NS SR, ako i ÚS SR.

72. K bodu IV. vyjadrenia žalobca uviedol, že svedkovia v konaniach uvádzali zhodné skutkové tvrdenia, súd ich však ignoroval. Súd najmä nevyhodnotil vierohodnosť výpovedí, nakoľko výpovede resp. ich časti si logicky odporujú, preto podrobne citoval tie časti, ktoré súd neposudzoval, alebo zámerne opomenul vyhodnotiť, alebo ich prehliadol. Vety svedkov sú citované celé, bez toho, aby boli vytrhnuté z kontextu, práveže výpovede v rozsudku sú vytrhnuté z kontextu a použité bez logického súvisu len s odkazom na číslo listu, pričom v odvolaní poukázal na nesprávnosť ich citácie.

73. K bodu V. vyjadrenia žalobca uviedol, že nesprávne právne posúdenie sa týka priebehu celého konania, nakoľko každú otázku týkajúcu sa čiastkových právnych otázok súd prvej inštancie vyhodnotil zjavne nesprávne vrátane aplikácie § 53a OZ, na ktorý súd úplne zabudol, pričom tieto prvoinštančné rozhodnutia museli byť opakovane opravované Krajským súdom v Trnave ako aj Krajským súdom v Žiline.

74. Ďalšie podania strany do spisu v odvolacom konaní nedoručili.

75. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP, po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu - v zamietajúcom výroku II., ako aj vo výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania, je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

76. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol žalobou uplatnený nárok žalobcov ako spotrebiteľov (pôvodných a aktuálnych vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome v M. na ulici A.. XXXX) na vydanie od žalovanej bezdôvodného obohatenia, ktoré mala získať zo vzťahu zo zmluvy o terminovanom úvere č. 06/100/08 uzavretej stranami dňa 20.06.2016, v dôsledku nedôvodného zvýšenia úrokovej sadzby do 20.6.2016 v sume 1.808,99 Eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne od 27.6.2016 do zaplataenia.

77. Predmetom odvolacieho prieskumu, vymedzeným použitými odvolacími dôvodmi žalobcu bolo posúdiť, či boli naplnené odvolacie dôvody uplatnené žalobcom v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) CSP tak, ako boli konkretizované v podanom odvolaní. Odvolanie žalobcov nesmerovalo proti výroku I. preskúmaného rozsudku, ktorým bolo konanie v časti o zaplataenie 88,13 Eur, z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby, zastavené, v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť a nepodliehal prieskumu odvolacieho súdu.

78. Ako prvé bolo potrebné vyriešiť otázku aktívnej legitímácie žalobcov v spore.

79. V odôvodnení preskúmaného rozsudku v ods. 68. a 69. prvoinštančný súd vyslovil názor, že v zmysle § 8a ods. 7 a § 19 ods. 2 ZoVB prevodom alebo prechodom vlastníckeho práva k bytu dochádza k právnomu nástupníctvu všetkých práv a povinností vyplývajúcich pre vlastníka bytu, vrátane práva na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia. Pre splnenie aktívnej vecnej legitímácie je teda potrebné, aby ako žalobcovia vystupovali všetci aktuálni vlastníci bytov, ktorí tak tvoria nútené spoločenstvo (§ 78 ods. 1 CSP), pričom z predloženého LV č. XXXX vyplýva, že ako žalobcovia v čase rozhodovania prvoinštančného súdu nevystupovali niektorí aktívni vlastníci dotknutých bytov. Keďže potom žalobcami neboli ku dňu vyhlásenia prvoinštančného rozsudku všetci vlastníci bytov v predmetnom bytovom dome, aj z tohto dôvodu súd žalobu zamietol.

80. Žalobca v podanom odvolaní s týmito závermi prvoinštančného súdu nesúhlasil. S poukazom na ust. § 10 ods. 3 ZoVB zdôraznil, že akákoľvek výplata bezdôvodného obohatenia do fondu prevádzky, údržby a opráv je účelovo viazaná len v prospech tohto fondu a nie je pre jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

81. Žalovaný považoval záver prvoinštančného súdu týkajúci sa nedostatku aktívnej legitímácie žalobcov za správny, keďže žalobcami tvoriacimi nútené spoločenstvo podľa § 78 ods. 1 CSP neboli v čase vyhlásenia rozsudku všetci jeho členovia. Podľa nálezov I.ÚS 428/2019 a III.ÚS 302/2019 aj po novele ZoVB účinnéj od 1.11.2018 majú vlastníci bytov právo uplatňovať nároky na súde aj vo vlastnom mene s tým, že správca bol a stále je len ich zástupcom. Ak sa vydania bezdôvodného obohatenia domáhali aj tí žalobcovia, ktorí už neboli vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome je správny záver súdu o nedostatku ich aktívnej legitímácie. Žalovaný pritom poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 23Co/132/2018-313, ktorým bol zamietnutý návrh na zmenu žalobcov.

82. V zmysle § 78 CSP nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu (ods. 1). Súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa ods. 1 (ods. 2).

83. O nútené spoločenstvo ide vtedy, keď priamo zo zákona alebo z povahy veci je nevyhnutné, aby v konaní vystupovalo spoločenstvo, teda keď existencia spoločenstva je vynútená hmotnoprávnou úpravou. Typicky ak ide o neplatnosť právneho úkonu alebo o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

84. Predmetom daného konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré sa v zmysle § 456 OZ musí vydať tomu, na úkor koho sa získalo, v danom prípade teda vlastníkom bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome. V zmysle ust. § 8a ods. 7, § 19 ods. 2 a § 10 ods. 5 ZoVB pritom platí, že prevodom alebo prechodom vlastníckeho práva k bytu v bytovom dome dochádza k právnemu nástupníctvu všetkých práv a povinností, teda aj príp. práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodné obohatenie je teda potrebné vydať aktuálnym vlastníkom bytov a nebytových priestorov, pričom ale vydané bezdôvodné obohatenie je účelovo viazané a patrí do fondu prevádzky, údržby a opráv (§ 10 ods. 3 ZoVB). V zmysle uvedeného je tak potom na strane žalobcov pluralita veriteľov, avšak dotknutá hmotnoprávna úprava nevyžaduje účasť všetkých žalobcov. V danom prípade, keďže ide o plnenie nedeliteľné (nemožno oddeliť aká časť bezdôvodného obohatenia patrí tomu ktorému konkrétnemu vlastníkovi), v zmysle § 512 ods. 2 OZ platí, že dlžník je oprávnený plniť ktorémukoľvek z veriteľov, keďže nebolo dohodnuté niečo iné, a splnením jednému alebo niektorým z veriteľov dlh zanikne. A contrario potom platí, že ktorýkoľvek z veriteľov, prípadne ktorýkoľvek viacerí veritelia, sú oprávnení žiadať plnenie od dlžníka a nie je podmienkou, že tak musia urobiť všetci naraz. Procesné spoločenstvo žalobcov potom nie je nútené a pre úspech v spore sa nevyžaduje nevyhnutne účasť všetkých subjektov právneho vzťahu (§ 78 CSP).

85. S návrhom žalobcov, aby do konania na ich miesto vstúpilo Bytové družstvo so sídlom v Trnave, vychádzajúc z nálezov II. ÚS 302/2019, sa napokon odvolací súd uznesením č.k. 9Co/25/2020- 521 zo dňa 30.06.2020 vysporiadal tak, že návrhu nevyhovel. Na strane žalobcov teda zostali všetci vlastníci bytov.

86. Na zámenu žalobcu pri zmene vlastníckych vzťahov k dotknutým bytom, pri ktorých nedošlo k strate procesnej subjektivity žalobcu, je v zmysle § 80 CSP nevyhnutný návrh žalobcu aby na jeho miesto vstúpil ten na koho tieto práva a povinnosti boli prevedené alebo na koho prešli a musí byť aj súhlas toho kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Takýto návrh podaný nebol. Úmrtie niektorého zo žalobcov odvolací súd nezistil (§ 63 CSP).

87. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah, odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie, že žalobu bolo potrebné zamietnuť okrem iného aj z dôvodu, že žalobcami ku dňu vyhlásenia rozsudku neboli všetci aktuálni vlastníci bytov v predmetnom bytovom dome, majúci tvoriť nútené spoločenstvo, nestotožnil.

88. V bode 55. odôvodnenia preskúmaného rozsudku prvoinštančný súd prijal záver, že v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia, preto nemôže ísť o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Odvolateľ sa k tomuto záveru súdu v podanom odvolaní osobitne nevyjadril.

89. V zmysle § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere (k 16.2.2008) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (ods. 1). Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (ods. 2). Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (ods. 3). Podľa ods. 4 písm. i) tohto ustanovenia za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktorí umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve.

90. V zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, najmä § 502, úrok z úveru predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi peniaze, je to zmluvne dojednaná cena úveru, odplata za poskytnutý úver. Aj podľa rozsudku NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 úrok je cena peňazí.

91. S poukazom na uvedené odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že úrok z úveru predstavuje cenu plnenia, v dôsledku čoho, v zmysle cit. § 53 ods. 1 OZ, vo všeobecnej rovine najmä vo vzťahu k jeho výške, neprichádza do úvahy jeho posudzovanie ako prípadnej neprijateľnej zmluvnej podmienky.

92. Špeciálne ust. § 53 ods. 4 písm. i) OZ (použitý aj prvoinštančným súdom) ale za neprijateľnú zmluvnú podmienku označuje ustanovenie zmluvy, ktoré umožňuje dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, pod čo spadá aj zmena úrokovej sadzby. Z tohto hľadiska potom bolo možné preskúmať ne/prijateľnosť zmluvnej podmienky v bode 5.5 zmluvy. V danom prípade ale dôvody jednostrannej zmeny úrokovej sadzby boli v zmluve v bode 5.5 dohodnuté a podľa záverov súdu (viď nižšie) zrozumiteľne a určito, nebolo preto možné prijať záver, že predmetná zmluvná podmienka, dojednanie o potenciálnej zmene úrokovej sadzby v bode 5.5 je neprijateľná. Podstatným v danom prípade je aj to, že ustanovenie bodu 5.5 zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby nielen v neprospech spotrebiteľa (teda sadzbu zvýšiť), ale aj v prospech spotrebiteľa (teda sadzbu znížiť), ako na to správne poukázal prvoinštančný súd, a teda nemôže spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán iba v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ), čím by už len z tohto dôvodu uvedené dojednanie nemohlo mať atribút neprijateľnej zmluvnej podmienky.

93. Až po uzavretí predmetnej zmluvy sa súčasťou piatej hlavy Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách stalo ust. § 53 ods. 15, podľa ktorého, za neprijateľnú podmienku podľa ods. 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka podľa ktorej si a) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia meniť úrokovú sadzbu..., ak súčasne sa dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom, a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu, písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu. Zákaz retroaktivity ale bráni uplatneniu tohto ust. na daný prípad. Aj Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách podľa prílohy pod bodom 2 písm. b) v spojení s bodom 1 písm. j) uvádza, že pododsek j) (umožniť predajcovi alebo dodávateľovi jednostranne meniť zmluvné podmienky bez právneho dôvodu, ktorý je uvedený v zmluve) nebráni uplatneniu podmienok, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb, vyhradí právo zmeniť úrokovú sadzbu platenú spotrebiteľom alebo finančnú službu spotrebiteľovi, úrokovú sadzbu platenú spotrebiteľom... bez oznámenia, ak na to má právny dôvod, za predpokladu, že sa od dodávateľa vyžaduje ihneď o tom informovať druhú stranu alebo strany pri najbližšej príležitosti a že druhá strana má možnosť ihneď odstúpiť od zmluvy. Ostatne citované ustanovenia OZ (aj Smernice) v znení v čase uzavretia predmetnej zmluvy, teda umožňujú jednostrannú zmenu úrokovej sadzby dodávateľom za splnenia zákonných podmienok. Žalobcovia s predmetným dojednaním v zmluve súhlasili a následnú zmenu úrokovej sadzby na základe tohto ustanovenia prvé roky aj akceptovali. Odvolací súd je toho názoru, že zákonné podmienky dojednania jednostrannej zmeny úrokovej sadzby v danom prípade boli splnené, keď dôvod jednostranneho zvýšenia úrokovej sadzby bol v predmetnej zmluve dohodnutý

a zároveň jej zmena bola oznámená žalobcom, preto dojednanie v bode 5.5 zmluvy nemôže byť z uvedeného hľadiska neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

94. Žalobcovia v podanom odvolaní v bode II. namietajú nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie pri opomenutí výkladových pravidiel v zmysle § 266 ods. 5 OBZ a § 54 ods. 2 OZ v neprospech spotrebiteľa, s tým, že súd mal správne dospieť k záveru, že ustanovenia čl. 5.5 zmluvy sú neurčité a nezrozumiteľné, keďže sa v nich hovorí jednoznačne o možnosti zvýšiť úrokovú sadzbu, avšak nie možnosť zvýšenia úrokového rozpätia. Prvoinštančný súd tejto otázke osobitne pozornosť v odôvodnení preskúmaného rozsudku nevenoval.

95. Úroková sadzba (alebo úroková miera) v zmysle ekonomickej teórie je sadzba, ktorá určuje výšku úroku splácanú dlžníkom veriteľovi ako odmenu za dočasné poskytnutie finančných prostriedkov. Úroková sadzba je úrok vyjadrený ako pomer absolútnej hodnoty úroku a výšky istiny za jedno časové obdobie v percentách, najčastejšie per annum. Inak povedané, úroková sadzba je cena peňazí vyjadrená v percentách, daná ako pomer úroku a vkladu. Úrokové rozpätie (tiež úroková marža) je definované ako rozdiel, medzi úrokom, ktorým banka úročí úvery a úrokom, ktorým úročí vklady, teda rozdiel, ktorý vzniká medzi úrokmi prijatými (kreditnými) a úrokmi platenými (debetnými).

96. V bode 2.2.4. zmluvy - Úročenie úveru - podľa bodu 2.2.4.2. - základná sadzba je hodnota 6-mesačného BRIBOR (podľa čl. 1. ako aktuálna úroková sadzba vyhlasovaná spoločnosťou Telerate Limited, alebo jej právnym nástupcom, zobrazovaná na stránke Reuters „NBSK07“...), podľa bodu 2.2.4.3. úrokové rozpätie je 1,75% p.a. Podľa nasledujúceho bodu 2.2.4.4. celková revizibilná sadzba je hodnota 6-mesačného BRIBOR + úrokové rozpätie 1,75% p.a. Podľa bodu 1. zmluvy revizibilná úroková sadzba znamená úrokovú sadzbu dohodnutú medzi bankou a klientom, ktorá je súčtom základnej sadzby a úrokového rozpätia, ktorá sa mení podľa pravidiel stanovených v bodoch 5.4., 5.5., 5.6 úverovej zmluvy. Podľa bodu 5.4.1. hodnota základnej sadzby sa stanovuje dva pracovné dni pred rozhodujúcim dňom (deň po uplynutí 6-mesačného obdobia po poskytnutí úveru) a základná sadzba sa pravidelne prehodnocuje v rozhodujúci deň v hodnote BRIBOR uvedenej v bode 2.2.4.2. platnej dva dni pred rozhodujúcim dňom. V bode 5.5. zmluvy je potom obsiahnuté dojednanie o možnosti zmeny úrokovej sadzby v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, ktorá môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených NBS.

97. Podľa cit. zmluvných dojednaní banka má teda za splnenia stanovených podmienok právo meniť úrokovú sadzbu (ako súčet 6-mesačného BRIBOR + úrokového rozpätia 1,75% p.a.). Podľa oznámenia o zmene úrokového rozpätia zo dňa 1.12.2011 banka pristúpila k zmene úrokového rozpätia na 2,5% p.a., s tým, že celková úroková sadzba bude predstavovať hodnotu: 6 - mesačného EURIBORU + 2,5 % p.a. Z uvedeného je zrejmé, že úrokové rozpätie je jednou z dvoch zložiek úrokovej sadzby, čo znamená, že jeho zmena má zákonite za následok aj priamoúmernú zmenu úrokovej sadzby. Ak bola dojednaná možnosť zmeny úrokovej sadzby (ani nestanovenej jedným číslom ale skladajúcej sa z dvoch zložiek) je tým daná možnosť zmeny ktorejkoľvek jej zložky, za splnenia dojednaných podmienok. Ani odvolací súd nemal pochybnosti o obsahu tohto dojednania a preto nebolo dôvodná aplikácia výkladových pravidiel podľa 266 ods. 5 OBZ ani § 54 ods. 2 OZ, ako sa toho domáhali žalobcovia.

98. Žalobcovia tiež namietali závery súdu prvej inštancie o zrozumiteľnosti a určitosti bodu 5.5 zmluvy v odseku 48. napadnutého rozsudku.

99. Tak v zmysle § 54 ods. 2 OZ a obdobne aj § 266 ods. 5 OBZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv (resp. právnych vzťahov medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktoré sa spravujú Obchodným zákonníkom) sa použije - platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

100. Podľa bodu 5.5. predmetnej zmluvy o termínovanom úvere banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených NBS. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi klientovi.

101. Súd prvej inštancie citované zmluvné dojednanie považoval za určité a zrozumiteľné. Uviedol, že rating klienta predstavuje interné hodnotenie banky a hovorí o schopnosti splácať dlhy, pričom konkrétne hodnotiace postupy sú súčasťou know-how banky alebo ratingovej agentúry a preto ich podrobnosti nebývajú zverejňované. Zároveň súd považoval za potrebné zohľadniť, že kontraktácia prebehla medzi dvoma právnickými osobami, pričom správca ako profesionál v danej oblasti mal mať dostatok vedomostí na porozumenie obsahu zmluvných dojednaní. Z ust. 5.5 je zrejmé, že správca si bol vedomý toho, že banka môže jednostranne meniť úrokovú sadzbu v prípadoch uvedených v ustanovení, čomu zodpovedalo jazykové vyjadrenie ustanovenia, predchádzajúce rokovania banky a správcu, ako aj následné správanie sa, keď správca nakoniec aplikáciu uvedeného ustanovenia akceptoval. Súd zároveň poukázal na nález ÚS SR sp. zn. I.ÚS 640/2014, podľa ktorého je potrebné preferovať výklad v prospech platnosti zmluvy. Zrozumiteľnosť a určitosť ustanovenia bodu 5.5 zmluvy súd napokon vyvodil aj z výpovede svedka Ing. S. I., ktorý bol prokuristom správcu v čase uzatvorenia zmluvy, ktorý uviedol, že čítal celú zmluvu a boli im vysvetlené ustanovenia na jednaniach. Veci, ktoré im neboli jasné rozporovali alebo o nich diskutovali a si ich ozrejmovali, pričom pred podpisom zmluvy nepovažoval nejaké jej ustanovenie za neurčité.

102. Tvrdenie žalobcov v odvolaní, že súd sa nezaoberal zrozumiteľnosťou a určitosťou čl. 5.5 zmluvy je, vzhľadom na uvedené v predchádzajúcom odseku, nedôvodné. Z toho, že súd sa zaoberal interpretáciou pojmu rating klienta (použitého v bode 5.5. zmluvy), prípadne použil informácie z webových stránok ECB, nie je možné vyvodiť, že dohľadával informácie v prospech žalovaného a porušil tým rovnosť zbraní. Nie je pravdivé ani tvrdenie odvolateľov, že súd sa nezaoberal v tejto súvislosti ani listinnými dôkazmi a to rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 spolu s uznesením III.ÚS 124/2020, keďže v bode 50. odôvodnenia preskúmaného rozsudku súd prvej inštancie uvádza, že tam uvedené závery obdobne platia aj o rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/147/2015, o ktorom rozhodoval NS SR v danej veci pod sp. zn. 6Cdo/127/2017, ktoré rozhodnutie bolo napadnuté sťažnosťou a riešené pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. III.ÚS/124/2020. K tomuto prvoinštančný súd uviedol, že predmetné rozhodnutie vychádza z iných skutkových okolností, keďže v danom konaní nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá za účelom obnovy bytového domu, v ktorej by ako dlžníci vystupovali vlastníci bytov zastúpení správcou, do splnenia ktorej sa poskytnutý úver nepovažoval za hypotekárny a v ktorej ako dlžníci vystupovali obyčajné fyzické osoby bez zastúpenia, pričom navyše znenie bodov 4.6 a 5.5 nie je totožné, keďže je inak definovaná zmena miery rizika klienta (čo je pravdou). Nadväzne súd prvej inštancie správne uzavrel, že vzhľadom na absenciu totožnosti dotknutých zmluvných dojednaní neprichádza do úvahy aplikácia ust. § 53a ods. 1 OZ vo vzťahu k dojednaniu v bode 5.5 predmetnej úverovej zmluvy. Žiada sa dodať, že ani Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017, ani Ústavný súd vo veci pod sp. zn. III.ÚS/124/2020, priamo neriešili otázku neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky, keď nastolenými otázkami bola aktívna vecná legitímácia, naliehavý právny záujem a možnosť vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve uzavretej pred účinnosťou zák. č. 568/2007 Z.z. a priznania primeraného finančného zadostučinenia. Sami žalobcovia vo vyjadrení k bodu 50. odôvodnenia preskúmaného rozsudku poukazujú na konkrétne rozdiely v texte čl. 4.6 zmluvy o poskytnutí úveru posudzovanej Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 14C/295/2014 a čl. 5.5 posudzovanej zmluvy. Z porovnania je zrejmé, že tieto texty na viacerých miestach nie sú totožné. Rozhodnutie súdu vo veci aj keď v obdobnej, pritom nezaväzuje ďalšie súdy rozhodujúce neskôr v inej veci. Súd prvej inštancie na rozdiely v texte dotknutých ustanovení poukázal a svoj názor o určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 textu dotknutej zmluvy riadne odôvodnil, pričom s jeho závermi v tomto smere sa odvolací súd stotožnil a v podrobnostiach na ne odkazuje.

103. Odvolací súd nezistil ani žiaden rozpor daného dojednania s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ, na ktorý odvolatelia vo všeobecnej rovine odkazujú a prvoinštančný súd sa mu osobitne nevenoval (§ 387 ods. 3 CSP).

104. V zmysle ust. § 39 OZ (prvoinštančným súdom síce nepoužitý, avšak vzhľadom na nižšieuvedené pre rozhodnutie nerozhodujúce - § 382 CSP) neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

105. Dobré mravy možno definovať ako základné všeobecne uznávané v spoločnosti panujúce morálne zásady ohľadne vzťahov a konania medzi ľuďmi. NS SR pod R 5/2009 definoval dobré mravy ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie..., ktoré zodpovedá základným v spoločnosti prevládajúcim

morálnym zásadám. Právny úkon, ktorý v zmysle cit. ust. § 39 OZ nie je dovolený, je absolútne neplatný a to od počiatku ex tunc, teda spätne od uzavretia zmluvy, pričom na absolútnu neplatnosť musí súd prihliadať z úradnej povinnosti ex officio. Platnosť právneho úkonu sa pritom posudzuje so zreteľom na okolnosti v okamihu, keď k právnemu úkonu došlo. Plnenie z neplatného právneho úkonu je bezdôvodným obohatením (§ 451 OZ), ktoré sa musí vydať (§ 457 OZ).

106. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobcovia vyslovili názor, že predmetné dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi v podaní označenom ako Doplnenie skutkových tvrdení zo dňa 16.10.2019 (č.l. 338 a nasl. spisu). V podaní žalobcovia namietali, že ustanovenie bodu 5.5 predmetnej zmluvy o úvere neobsahuje taxatívny výpočet objektívnych skutočností/okolností, ktoré môžu mať vplyv na zmenu miery rizika klienta/ratingu a tým aj zmenu sadzby a teda pripúšťa zmenu sadzby aj v súvislosti s inými okolnosťami ako sú uvedené v zmluve (možnosť svojvôle zo strany banky); jediná takáto okolnosť uvedená v zmluve neexistuje; zmluva neobsahuje spôsob výpočtu zmeny sadzby v prípade naplnenia tam uvedených dôvodov a existencie tam uvedených okolností (pravidlá NBS) a teda i v tomto umožňuje banke uplatniť svojvôľu; a teda ustanovenie pripúšťa rôzny výklad, je neurčité, netransparentné, neprímerane zvýhodňuje banku na úkor spotrebiteľa, teda je i v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovatelia v podaní pokračujú, že samotná podstata konania banky spočívajúceho v jednostrannom zvýšení úrokovej sadzby v situácii kedy u klienta hrozí nemožnosť splácania úveru, je prinajmenšom nelogická a ak je to vo vzťahu k spotrebiteľovi je to konanie v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko ide de facto o sankcionovanie spotrebiteľa za niečo, čo vôbec nie je obsahom zmluvy, keď zmluva neobsahuje definíciu pojmov rating klienta, miera rizika klienta + taxatívny výpočet okolností/skutočností, ktoré by prípadne odôvodňovali zmenu miery rizika klienta.

107. Pri posúdení textu citovaného ustanovenia 5.5 zmluvy cez prizmu vyššie uvedených teoretických východísk odvolací súd žiadnu nemorálnosť čl. 5.5 zmluvy teda jeho rozpor s dobrými mravmi nezistil, keď nezistil čím by predmetné dojednanie mohlo narušať základné morálne spoločenské zásady. Absencia niektorých okolností pre uplatnenie predmetného ustanovenia, prípadne absencia výpočtu zmeny sadzby, ako na to poukazujú žalobcovia, by zakladala neurčitosť alebo nezrozumiteľnosť predmetného právneho úkonu, nie však jeho rozpor s dobrými mravmi. Ustanovenie ani jednostranne nezvýhodňuje banku na úkor žalobcov, keďže umožňuje zvýšenie i zníženie úrokovej sadzby. Ani možnosť jednostranného zvýšenia úrokovej sadzby bankou zakotvená v predmetnom ustanovení, sama osebe nezakladá rozpor s dobrými mravmi. Sám zákon totiž jednostrannú zmenu zmluvných podmienok za splnenia zákonom stanovených podmienok, pripúšťa (§ 53 ods. 4 písm. i) v spojení ods. 15 OZ).

108. Nie je pravdivé ani tvrdenie žalobcov v odvolaní, že súd sa vôbec nezaoberal otázkou neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 5.5 zmluvy. Naopak súd sa touto otázkou zaoberal a svoj záver, že predmetnú zmluvnú podmienku nie je možné považovať za neprijateľnú vyslovil v bode 55. odôvodnenia, keďže na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že všetky zmluvné podmienky boli individuálne dojednané. Skutočnosti, ktoré viedli k tomuto záveru súd prvej inštancie riadne odôvodnil v ods. 54. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Podľa názoru odvolacieho súdu na základe výsledkov vykonaného dokazovania, najmä výsluchov svedka Ing. S. I. (bývalého zamestnanca BD Trnava - prokuristu správcu v rokoch 1994 až 2014) a svedka Ing. T. V. (bývalého zamestnanca žalovanej), ktorých výpovede súd prvej inštancie podrobne analyzoval v ods. 54. až 61. odôvodnenia, súd dospel k správemu záveru, že správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvňovať obsah predmetnej zmluvy a to aj za pomoci právnik, čo aj využil. Vzhľadom na obsah výpovedí predmetných svedkov, ktorých súd prvej inštancie správne vyhodnotil ako vierohodných, je potom nerozhodné, že žalovaný nepredložil žiadnu e-mailovú správu alebo záznam z rokovania, ako to namietajú žalobcovia v odvolaní. V kontraktačnom procese boli žalobcovia zastúpení Bytovým družstvom so sídlom v Trnave a preto je aj nerozhodné, či jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov boli priamo oboznámení so znením predmetnej zmluvy a či ne/ovplyvňovali jej obsah.

109. Po oboznámení sa s výpoveďami svedkov Ing. V. a Ing. I. (aj z iných obdobných sporov, z ktorých zápisnice boli pripojené do spisu (č.l. 545 - 582), aj odvolací súd sa zhodol so záverom súdu prvej inštancie v bode 61. odôvodnenia, že tieto výpovede možno považovať za vierohodné, keď si neodporujú v podstatných okolnostiach a nie sú v rozpore s ostatnými dôkazmi. Určité nepresnosti vo výpovediach svedkov o udalostiach pred mnohými (cca 9) rokmi, sú vzhľadom na časový odstup prirodzené. V popise podstatných okolností si ale výpovede neodporujú.

110. Žalobcovia v podanom odvolaní sa dotkli tiež otázky premlčania uplatneného nároku. Ako to správne uviedol súd prvej inštancie v ods. 67. odôvodnenia, keďže dospel k záveru, že žalovaná sa bezdôvodne neobohatila, bolo by nadbytočné zaoberať sa otázkou premlčania nároku, ktorého existenciu súd nemal za preukázanú.

111. Súd prvej inštancie správne v bode 58. odôvodnenia uviedol, že čo sa týka oznámenia zvýšenia úrokového rozpätia, s poukazom na bod 5.5 dodatku, ani prípadné neoznámenie zvýšenia by nebolo dôvodom neúčinnosti alebo neplatnosti zvýšenia, pričom ale zvýšenie bolo žalobcovi oznámené listom zo dňa 1.12.2011 (č.l. 12), ktoré sami žalobcovia priložili k žalobe. Navyše žalovaná predložila kópiu podacieho hárku (č.l. 323), z ktorého vyplýva, že dňa 1.12.2011 bola podaná na poštovú prepravu zásielka pre správcu, pričom súd uzavrel, že nič z tejto listiny nevzbudzuje pochybnosti o jej autenticite. Podporne o doručení oznámenia svedčí aj výpoveď svedka Ing. V. (č.l. 388), podľa ktorého viac oznámení išlo v jednej obálke. Prvoinštančný súd ale správne zdôraznil, že rozhodujúcim je, že žalobcovia spolu so žalobou predmetné oznámenie doložili do spisu, čo preukazuje, že im doručené bolo. Tvrdenie odvolateľov, že so zásielkami bolo manipulované, boli dorábané a poštové hárky boli pozmeňované, v konaní ničím preukázané nebolo. Na uvedených záveroch prvoinštančného súdu preto nemôžu nič zmeniť ani v tomto smere rozdielne výpovede svedka V. ohľadne všeobecne spôsobu doručovania zásielok, na ktoré poukazujú žalobcovia v odvolaní.

112. V ďalšej časti odvolania žalobcovia namietali závery súdu prvej inštancie o oprávnenosti zvýšenia úrokového rozpätia, teda aplikácie čl. 5.5 zmluvy v ods. 62. preskúmaného rozsudku, ktoré označujú za zjavne nesprávne. V tejto súvislosti odvolatelia namietali, že hlavný faktor, ktorým je rast nezamestnanosti nastal už v roku 2009 a preto nie je možné reflektovať na tvrdý rast nezamestnanosti v roku 2011 a 2012, kedy bola miera nezamestnanosti stabilná, dokonca klesala, teda reálne dôvody na prehodnotenie miery rizika a zmenu ratingu neexistovali, nakoľko v čase poskytnutia úveru v roku 2009 bola hospodárska situácia a nezamestnanosť SR horšia ako v čase prehodnotenia v rokoch 2011 a 2012. Namietali tiež, že súd, ani žalovaný nevysvetlil čo sa pod zmenou ratingu klienta rozumie a tento pojem nie je vysvetlený ani v zmluve. Svedok Ing. V. pritom uvádzal rôzne dôvody zmeny úrokového rozpätia (zmena ratingu, zmena rizika klienta, pokles EURIBOR, sankcia za nesplnenie povinností), teda sám tápa v dôvodoch, pre ktoré banka pristúpila k zvýšeniu úrokového rozpätia. Ak by aj reálne dôvody existovali, otázne je, prečo ich žalovaný neposudzoval v roku 2009, ale pristúpil k prehodnoteniu miery rizika až v roku 2011 po štyroch rokoch. Podľa odvolateľov preto, lebo v roku 2011 rapídne poklesol EURIBOR a zároveň prebiehali rokovania o akvizícii žalovaného novým akcionárom.

113. Je potrebné prisvedčiť námietke odvolateľa, že ak klesla sadzba EURIBOR (predtým BRIBOR) ako úroková sadzba, za ktorú žalovaný získava peniaze na finančnom trhu, museli klesnúť žalovanému náklady na zaobstarávanie peňazí, a nemôže to mať pozitívny vplyv na rast úrokového rozpätia a preto táto časť výpovede svedka z č.l. 387, na ktorú prvoinštančný súd odkazuje v bode 62. odôvodnenia, vyznieva z tohto hľadiska nelogicky. V ďalšej časti výpovede tento svedok ale už logicky správne uvádza, že "...keď klesol EURIBOR z 5 % na 3 %, úroková sadzba išla dole."

114. Pokiaľ v tejto súvislosti odvolatelia namietajú, že zvýšenie úrokového rozpätia nie je v zmluve dojednané, súd prvej inštancie v bode 62. odôvodnenia správne poukázal na to, že zmenou úrokového rozpätia (ktoré je jednou z dvoch zložiek revizibilnej úrokovej sadzby) došlo v konečnom dôsledku aj k zmene úrokovej sadzby ako takej a odvolací súd sa touto otázkou vysporiadal vyššie.

115. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní poukazujú na list NBS zo dňa 28.4.2015 (č.l. 47 a nasl.), súd prvej inštancie sa s týmto listinným dôkazom vypořiadal v ods. 50. odôvodnenia preskúmaného rozsudku s tým, že takéto stanovisko nie je pre súd záväzné, ale najmä sa nevyjadruje k citovanému bodu 5.5 zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1 zmluvy o uplatnení sankčného navýšenia, na základe ktorého ale k zvýšeniu úrokového rozpätia v prejednávanej veci neprišlo. Daný list NBS je aj podľa odvolacieho súdu preto vo vzťahu k prejednávanej veci bez právnej relevancie.

116. Súd prvej inštancie opodstatnene v ods. 64 odôvodnenia skonštatoval, že správca je tou istou právnickou osobou, ktorá zastupovala vlastníkov bytov pri uzavretí predmetnej zmluvy v roku 2008, pričom žalobou podanou o osem rokov neskôr namieta znenie zmluvy, ktoré v rámci riadneho kontraktáčného procesu v roku 2008 dojednal a s ktorým súhlasil, ako aj použitie bodu 5.5, ktoré nakoniec v roku 2011 akceptoval, čím spochybňuje plnenie si povinností podľa § 8b ods. 3 ZoVB. Súd

tiež správne v tejto súvislosti skonštatoval, že nárok na náhradu škody má v zásade prednosť pred subsidiárnym nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia.

117. Odvolatelia tiež namietajú nevykonanie dokazovania výpoveďou nimi navrhnutého svedka JUDr. L. (právník BD Trnava) ku kontraktačnému procesu, čo súd prvej inštancie označil za nadbytočné, keďže mal skutkový stav dostatočne preukázaný z vykonaného dokazovania a výpoveď navrhnutého svedka by nemohla viesť k inému rozhodnutiu súdu (ods. 65). Odvolací súd sa s týmto postupom prvoinštančného súdu zhoduje, keď podrobnými výpoveďami kľúčových svedkov najmä Ing. S. I. a Ing. T. V. priamo zúčastnených kontraktačného procesu, bolo dojednávanie zmluvy dostatočne ozrejmene. Meno JUDr. L. uviedol po prvýkrát na pojednávaní prvoinštančného súdu dňa 22.9.2020 vypočúvaný svedok JUDr. Odkladal, keď uviedol, že právnika mali JUDr. L., ale podstatné je, že zmluvy pozeral JUDr. Y. (predseda predstavenstva) a JUDr. L. po formálnej stránke, JUDr. Y. „rozprával také konkrétnejšie tam“, „...Dr. L. sa vyjadroval formálne, ale podstatné Dr. Y.“. Aj z uvedenej výpovede teda vyplýva, že podstatné slovo po právnej stránke zo strany žalobcov mal JUDr. Y. a nie JUDr. L.. Súd prvej inštancie vzhľadom na uvedené sa neprípustením dôkazu výsluchom svedka JUDr. L., nedopustil nesprávneho procesného postupu, ktorým by znemožnil žalobcom uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

118. Žalobcovia v podanom odvolaní tiež namietajú, že súd porušil princíp rovnosti zbraní tým, že neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovaného, vlastnými úvahami a nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovaného.

119. Princíp rovnosti zbraní je zakotvený v čl. 6 CSP ako princíp rovnosti sporových strán, podľa ktorého strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, okrem prípadu, ak si povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. V procesnoprávnej rovine strany sporu majú navzájom rovnocenné postavenie, rovnosť zbraní sa prejavuje ako rovnaká miera možností uplatňovania prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany v medziach stanovených CSP. Súd pri svojom procesnom postupe musí každej zo sporových strán umožniť v rovnakej miere realizovať jej procesné oprávnenia.

120. Po oboznámení sa s vecou odvolací súd nezistil žiaden procesný postup prvoinštančného súdu, ktorým by mohlo dôjsť k porušeniu uvedeného princípu rovnosti sporových strán. Naopak prvoinštančný súd postupoval v súlade s ustanoveniami CSP a žiadnym svojím procesným postupom princíp rovnosti zbraní neporušil. Zo skutočnosti, že žalobcovia pred súdom prvej inštancie neboli úspešní, nemožno vyvodit', že súd v rozpore s princípom rovnosti sporových strán rozhodol v prospech žalovanej. Porušeniu uvedeného princípu nenasvedčujú ani hypotetické úvahy odvolateľov, že súd úmyselne čakal, aby mal možnosť rozhodnutia Ústavného súdu žalovaný predložiť, a že sa ponáhľal s výsluchmi Ing. I. (ktorý postup súd vysvetlil v bode 59. odôvodnenia). Uvedený záver nevyplýva ani z odvolateľmi tvrdenej skutočnosti, že súd mal konať nárazovito vo vlnách s úmyslom zahliť právneho zástupcu žalobcu, aby nestíhol reagovať a splniť požiadavky súdu. Odvolací súd teda nezistil žiaden taký postup súdu prvej inštancie, ktorým by mal porušiť princíp rovnosti sporových strán zakotvený v cit. čl. 6 CSP.

121. Žalobcovia preskúmaný rozsudok napadli aj v časti výroku III., ktorým súd žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobcovia pritom s poukazom na ust. § 257 CSP argumentovali tým, že je v rozpore s princípom spravodlivosti, keď súd zaviazal žalobcov povinnosť uhradiť trovy konania žalovanému z dôvodu, že koná vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov - spotrebiteľov a háji ich práva v súlade so zákonom o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a je zo zákona ich zákonným zástupcom. Dodal tiež, že súd skonštatoval, že právo žalobcov je premlčané a preto nie je sú úspešní, avšak nebral do úvahy reálne poškodenie spotrebiteľov, ktorí žalovanej banke plnili viac ako mali a naturálne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia zostalo, hoci v nie žalovateľnej forme.

122. Z tejto časti odvolania je zrejmé, že nenáleží k predmetnému sporu, keďže v preskúmanej veci súd prvej inštancie zaviazal na náhradu trov konania žalovanej žalobcov v 1. až 97. rade a nie správcu a tiež preto, že v danom prípade súd nezamietol návrh z dôvodu premlčania.

123. Otázkou možnej aplikácie § 257 CSP na daný prípad, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, sa súd prvej inštancie v bode 77. odôvodnenia zaoberal, pričom skonštatoval, že dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu tohto ustanovenia žalobcami tvrdené neboli a súd ich sám nezistil, pričom takýmto dôvodom nemôže byť skutočnosť, že strane neúspešného v konaní ide o spotrebiteľov. S uvedenými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd plne stotožňuje. Skutočnosť, že žalobcovia majú v spore postavenie spotrebiteľov sama osebe nemôže byť dôvodom na nepriznanie náhrady trov konania úspešnej protistrane a žiadne iné dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP ani odvolací súd nevezhliadol.

124. Pokiaľ žalobcovia namietajú, že žalovaný disponuje celým právnym oddelením s desiatkami interných právnikov, a nič mu nebránilo využiť vlastné odborné kapacity a nepoužívať externú advokátsku kanceláriu, je potrebné uviesť, že žalovaný, hoci právnická osoba, má v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy SR aj § 89 ods. 1 CSP právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, teda i právo dať sa zastúpiť advokátom. Pojem „účelne“ v ust. § 251 CSP podľa ktorého trovy konania sú všetky preukázané a odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými, či nadmernými nákladmi. Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc, nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu vymedziť kategóriu subjektov, ktoré by z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Aj podľa záverov Ústavného súdu SR v náleze I. ÚS 264/2016 (a obdobne ja v nálezoch sp. zn. IV. ÚS 84/2014 a sp. zn. III. ÚS 457/2014) zo žiadnych ustanovení ústavy ani vtedy Občianskeho súdneho poriadku nemožno vyvodiť záver, že by účastníkovi konania, ktorý má zamestnancov s právnickým vzdelaním a napriek tomu si zvolí zástupcu z radov advokátov, nemala byť priznaná náhrada trov konania. Za účelne vynaložené trovy konania podľa § 142 ods. 1 OSP možno pokladať iba také, ktoré museli byť procesnou stranou nevyhnutne vynaložené na to, aby mohla riadne obhajovať svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na príslušnom súde. Trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne. Z uvedeného vyvstáva záver, že skutočnosť, že žalovaný ako právnická osoba zamestnávajúca viacero právnikov s orientáciou na problematiku, ktorá je predmetom konania neznamena, že trovy na zastúpenie žalovaného advokátom boli neúčelne, v rozpore s ust. § 251 CSP, vynaložené. Ani z tohto hľadiska nie je potom daný dôvod na odvolateľmi požadovanú aplikáciu § 257 CSP na rozhodnutie o náhrade trov prvoinštančného konania.

125. Súd prvej inštancie preto správne vo výroku III. napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 255 ods. 1 a 262 ods. 1 CSP, zaviazal neúspešných žalobcov na náhradu trov prvoinštančného konania úspešnej žalovanej v plnom rozsahu.

126. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

127. Po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie žalobcov, s poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd napokon dospel k záveru, že ani jeden z odvolacích dôvodov uplatnených

žalobcom nebol naplnený, resp. pokiaľ bola odvolacia argumentácia sčasti dôvodná, nemalo to dopad na samotné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd preto preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výrokov II. a III., ako vo výrokoch vecne správny, s použitím § 387 CSP potvrdil.

128. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

129. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

130. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

131. V tomto odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná a preto podľa citovaných ustanovení žalovanej vzniklo právo na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči v odvolaní neúspešným žalobcom. Prípadnú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúcich výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné) ako už bolo uvedené, odvolací súd nezistil. Odvolací súd preto žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v plnom rozsahu - 100%, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

132. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).